

ACHTTTIENDE HOOFDSTUK

EXODUS 18:1-27

De Leer van de Naastenliefde

8635. Niemand kan worden wederverwekt tenzij hij zulke dingen weet die van het nieuwe leven, dat wil zeggen, van het geestelijk leven zijn; want in dat leven wordt de mens door de wederverwekking binnengeleid.

De dingen die van het nieuwe leven zijn of die van het geestelijk leven zijn, zijn de waarheden die moeten worden geloofd en de goedheden die moeten worden gedaan, de eerstgenoemde zijn van het geloof en de laatstgenoemde zijn van de naastenliefde.

8636. Dit kan niemand uit zichzelf weten, want de mens verstaat niet dan alleen de zaken die zich aan de zinnen hebben voorgedaan; daaruit heeft hij zich het schijnsel verworven dat het natuurlijk schijnsel wordt genoemd, waaruit hij niets anders ziet dan de zaken van de wereld en die van hemzelf zijn, maar niet die van de hemel en die van God zijn; deze dient hij te leren vanuit onthulling.

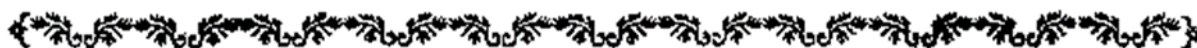
8637. Bijvoorbeeld dat de Heer, Die vanaf het eeuwige God is, in de wereld is gekomen om het menselijk geslacht te zaligen; dat Hij alle mogendheid heeft in de hemel en op aarde; dat alles van het geloof en alles van de naastenliefde, dus al het ware en het goede is uit Hem; dat de hemel is en dat de hel is; dat de mens tot in het eeuwige zal leven, in de hemel indien hij goed heeft gehandeld, in de hel indien hij boos heeft gehandeld.

8638. Deze en meer dingen zijn van het geloof, die de mens die wederverwekt moet worden, moet weten, want hij die deze dingen weet, kan daarover nadenken, daarna willen en tenslotte doen en zo het nieuwe leven hebben.

8639. Zo kan hij die niet weet dat de Heer de Heiland van het menselijk geslacht is, niet enig geloof in Hem hebben, Hem aanbidden, Hem liefhebben en zo het goede doen ter wille van Hem; wie niet weet dat al het goede uit Hem is, kan niet denken dat zijn gerechtigheid en zijn heil uit Hem is, te minder kan hij willen dat het zo is; dus kan hij niet leven uit Hem.

Wie niet weet dat de hel is en dat de hemel is, noch dat het eeuwige leven is, kan zelfs niet denken over het hemelse leven, noch zich richten en voegen om dat op te nemen; zo ook in de overige zaken.

8640. Hieruit kan vaststaan hoedanig het leven van de wederverwekte is, namelijk dat dit het leven van het geloof is en verder dat dit niet aan de mens gegeven kan worden, voordat hij in de staat is dat hij de waarheden van het geloof kan erkennen en voor zoveel als hij die erkent, die willen.

EXODUS 18 : 1 – 27

1. En Jethro, priester van Midian, schoonvader van Mozes, hoorde al wat God aan Mozes en aan Israël Zijn volk had gedaan; dat Jehovah Israël van Egypte had uitgeleid.
2. En Jethro, de schoonvader van Mozes, nam Zippora, de echtgenote van Mozes, na de heenzendingen van haar.
3. En de twee zonen van haar, van wie de naam van de ene was Gersom, omdat hij zei: Ik ben een vreemdeling geweest in een vreemd land.
4. En de naam van de ander was Eliëzer, omdat de God van mijn vader tot mijn hulp is geweest en mij heeft bevrijd van farao's zwaard.
5. En Jethro, de schoonvader van Mozes, kwam en zijn zonen en zijn echtgenote, tot Mozes tot de woestijn, waar hij zich gelegerd had aan de berg Gods.
6. En hij zei tot Mozes: Ik uw schoonvader Jethro, kom tot u en uw echtgenote en haar twee zonen met haar.
7. En Mozes ging uit, zijn schoonvader tegemoet en hij boog zich neer en kuste hem; en zij vroegen, de man zijn genoot, naar de vrede; en zij kwamen in de tent.
8. En Mozes vertelde zijn schoonvader alles wat Jehovah aan farao en aan de Egyptenaren had gedaan ter wille van Israël; al de moeite die zij op de weg hadden ondervonden en Jehovah hen verlost had.
9. En Jethro verheugde zich over al het goede dat Jehovah Israël had gedaan, Die hen had verlost uit de hand van de Egyptenaren.
10. En Jethro zei: Gezegend zij Jehovah, Die ulieden heeft verlost uit de hand van de Egyptenaren en uit farao's hand, Die Zijn volk heeft verlost van onder de hand van de Egyptenaren.
11. Nu weet ik dat Jehovah groot is boven alle goden, omdat het deswege is dat zij zich verhovaardigd hebben over hen.
12. En Jethro, de schoonvader van Mozes, nam voor God brandoffer en slachtoffers; en Aharon kwam en alle ouderen van Israël om brood te eten met de schoonvader van Mozes vóór God.
13. En het gebeurde dan de volgende dag en Mozes zat om het volk te richten en het volk stond bij Mozes, van de morgen tot aan de avond.
14. En de schoonvader van Mozes zag alles wat hij het volk deed en hij zei: Wat is dit woord dat gij het volk doet; waarom zit gij alleen en is al het volk staande bij u van de morgen tot aan de avond.
15. En Mozes zei tot zijn schoonvader: Omdat het volk tot mij komt om God te vragen.
16. Wanneer zij een woord hebben, komt het tot mij en ik richt tussen de man en tussen zijn genoot en ik maak bekend de gerichten van God en Zijn wetten.
17. En de schoonvader van Mozes zei tot hem: Niet goed is het woord dat gij doet.
18. Al verslappende zult gij verslappen, zo gij als dit volk dat met u is, omdat het woord te zwaar voor u is; gij kunt dat niet doen, gij alleen.
19. Hoor nu mijn stem; ik zal u raden en God zal met u zijn; wees gij voor het volk bij God en breng gij de woorden tot God.
20. En leer gij hun de inzettingen en de wetten en maak gij hun bekend de weg waarin zij zullen gaan en het werk dat zij zullen doen.
21. En zie, gij onder het volk mannen van kloekheid, God vrezende, mannen van waarheid, hatende het gewin; en stel gij uit hen vorsten van duizenden, vorsten van honderden, vorsten van vijftigen en vorsten van tien.

22. *En zij zullen het volk te allen tijde richten; en het zal zijn, elk groot woord zullen zij tot brengen en elk klein woord zullen zij richten; en wentel van op u af en laten zij met u dragen.*
23. *Indien gij dit woord doet en God u zal geboden hebben en gij kunt standhouden; en ook zal al dit volk op zijn plaats komen in vrede.*
24. *En Mozes luisterde naar de stem van zijn schoonvader en hij deed alles wat hij zei.*
25. *En Mozes koos mannen van kloekheid uit geheel Israël en hij maakte hen tot hoofden over het volk, vorsten van duizenden, vorsten van honderden, vorsten van vijftigen en vorsten van tien.*
26. *En zij zullen het volk te allen tijde richten, het moeilijke woord zullen zij tot Mozes brengen en elk klein woord zullen zij richten.*
27. *En Mozes zond zijn schoonvader heen en hij voor zich ging tot zijn land.*

INHOUD

8641. In dit hoofdstuk wordt in de innerlijke zin gehandeld over de waarheden in de opeenvolgende orde van het eerste tot het laatste en dat die worden geordend door het Goddelijk Goede.

Het ware in de eerste graad, wordt uitgebeeld door Mozes, de waarheden daaruit in de opeenvolgende orde door de vorsten van duizenden, de vorsten van honderden, van vijftigen en van tien; en het Goddelijk Goede, waardoor de ordening plaatsvindt, wordt uitgebeeld door Jethro, de schoonvader van Mozes.

DE INNERLIJKE ZIN

8642. vers 1-5. *En Jethro, priester van Midian, schoonvader van Mozes, hoorde al wat God aan Mozes en aan Israël Zijn volk had gedaan; dat Jehovah Israël van Egypte had uitgeleid. En Jethro, de schoonvader van Mozes, nam Zippora, de echtgenote van Mozes, na de heenzendingen van haar. En de twee zonen van haar, van wie de naam van de ene was Gersom, omdat hij zei: Ik ben een vreemdeling geweest in een vreemd land. En de naam van de ander was Eliëzer, omdat de God van mijn vader tot mijn hulp is geweest en mij heeft bevrijd van farao's zwaard. En Jethro, de schoonvader van Mozes, kwam en zijn zonen en zijn echtgenote, tot Mozes tot de woestijn, waar hij zich geleverd had aan de berg Gods.*

En Jethro, priester van Midian hoorde, betekent het Goddelijk Goede; schoonvader van Mozes, betekent waaruit het goede verbonden met het Goddelijk Ware is; al wat God aan Mozes en aan Israël Zijn volk had gedaan, betekent de doorvatting van die dingen die waren gedaan aan hen die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn; dat Jehovah Israël had uitgeleid, betekent dat zij door de Heer van de bestokingen waren bevrijd; en Jethro, de schoonvader van Mozes, nam Zippora, de echtgenote van Mozes, betekent het Goede uit het Goddelijke verbonden met het Goddelijk Ware; na de heenzendingen van haar, betekent de scheiding tot dusver ten opzichte van de staat van hen die van de geestelijke Kerk zijn; en de twee zonen van haar, betekent het goede van het ware; van wie de naam van de ene was Gersom, omdat hij zei: Ik ben een vreemdeling geweest in een vreemd land, betekent het hoedanige van het

goede van het ware van hen die buiten de Kerk zijn; en de naam van de ander was Eliëzer, betekent het hoedanige van het goede van het ware van hen die binnen de Kerk zijn; omdat de God van mijn vader tot mijn hulp is geweest, betekent de barmhartigheid en de tegenwoordigheid van de Heer in de Kerk; en mij heeft bevrijd van farao's zwaard, betekent de bevrijding van het valse van hen die hebben bestookt; en Jethro, de schoonvader van Mozes, kwam, betekent het Goddelijk Goede; en zijn zonen, betekent de goede dingen van het ware; en zijn echtgenote, betekent het goede verbonden met het Goddelijk Ware; tot Mozes tot de woestijn, betekent de verbinding in de staat vóór de wederverwekking, wanneer er verzoeken zijn; waar hij zich gelegerd had aan de berg Gods, betekent dicht bij het goede vanuit het ware.

8643. En Jethro, priester van Midian, hoorde; dat dit het Goddelijk Goede betekent, staat vast uit de uitbeelding van Jethro, priester van Midian, namelijk het goede van de Kerk die in het ware van het eenvoudig goede is, nr. 7015; hier echter is hij het Goddelijk Goede, vanwege het feit dat Mozes, van wie hij de schoonvader was, het Goddelijk Ware uitbeeldde; wanneer immers de schoonzoon het ware uitbeeldt, dan beeldt de schoonvader het goede uit, in een hogere graad, want hij is de vader van diens echtgenote.

Dat het Goddelijk Goede hier door Jethro wordt uitgebeeld, komt omdat in dit hoofdstuk wordt gehandeld over de ordening van de waarheden bij de mens van de geestelijke Kerk, die plaatsvindt uit het Goddelijk Goede door het Goddelijk Ware, want alle ordening is uit het goede door het ware.

Die ordening vindt plaats bij de mens van de geestelijke Kerk, wanneer hij begint niet langer vanuit het ware, maar vanuit het goede te handelen; deze staat immers is zijn tweede staat, die ontstaat wanneer hij verzoeken heeft ondergaan, want wanneer hij vanuit het ware handelt, dan wordt hij verzocht, ter wille hiervan dat de waarheden bij hem worden bevestigd; en wanneer deze bij hem bevestigd zijn, dan worden die door de Heer in de orde gebracht en wanneer zij in de orde zijn gebracht, dan treedt de tweede staat in, en deze is dat hij de ware dingen wil en die doet; vandaar worden zij van het leven en worden zij goedheden genoemd. Over die ordening wordt in het volgende gehandeld.

8644. Schoonvader van Mozes, dat dit betekent waaruit het goede verbonden met het Goddelijk Ware is, staat vast uit de betekenis van de schoonvader, dus het goede waaruit het goede verbonden met het ware is, nr. 6827; en uit de uitbeelding van Mozes, te weten het Goddelijk Ware, nrs. 6752, 6771, 7010, 7014, 7382; dat de schoonvader het goede is waaruit het goede verbonden met het ware is, komt omdat de echtgenote het goede betekent, wanneer de man het ware betekent, nrs. 2517, 4510, 4823.

Omdat in wat volgt wordt gehandeld over de verbinding van het Goddelijk Goede met het Goddelijk Ware, opdat daaruit de ordening van de mens van de Kerk plaatsvindt, moet men weten dat tussen het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware een onderscheid is, namelijk dat het Goddelijk Goede is in de Heer en het Goddelijk Ware is uit de Heer; zij verhouden zich zoals het vuur van de zon en het licht dat daaruit is; het vuur is in de zon en het licht is uit de zon; daarin is niet het vuur maar de warmte.

Ook is de Heer in het andere leven de Zon en Hij is eveneens het Licht; in de Zon daar, Die Hijzelf is, is het Goddelijk Vuur, dat het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde is; uit die Zon is het Goddelijk Licht, dat het Goddelijk Ware uit het Goddelijk Goede is; in dit Goddelijk Ware is eveneens het Goddelijk Goede, maar niet zodanig als het in de Zon is; het is aangepast aan de opneming in de hemel, indien het immers niet was aangepast aan de opneming, zou de hemel niet kunnen bestaan, want geen engel kan de vlam uit de Goddelijke Liefde uithouden; hij zou in één ogenblik worden verteerd, evenals indien de vlam van de zon van de wereld rechtstreeks tegen de mens zou toewaaien.

Hoe echter het Goddelijk Goede van de Goddelijke Liefde van de Heer tot de opneming wordt aangepast, kan door niemand worden geweten, zelfs niet door de hemelse engelen, omdat de aanpassing er een is van het Oneindige aan het eindige; en het Oneindige is zodanig dat het elk inzicht van het eindige te boven gaat en wel dermate, dat het inzicht van het eindige, als het daarheen zin blik wil laten gaan, valt zoals iemand die in de diepte van de zee valt en vergaat.

Dat de Heer de Zon in de hemel is en dat de Zon daar het Goddelijk Goede van Zijn Goddelijke Liefde is en dat het Licht daaruit het Goddelijk Ware is, waaruit het inzicht is, zie de nrs. 1053, 1521-1533, 1619-1632, 2776, 3094, 3138, 3190, 3195, 3222, 3223, 3225, 3339, 3341, 3636, 3643, 3993, 4180, 4302, 4408, 4409, 4415, 4523, 4533, 4696, 7083, 7171, 7174, 7270, 8197.

8645. Alles wat God aan Mozes en aan Israël Zijn volk had gedaan; dat dit de doorvatting betekent van die dingen die waren gedaan aan hen die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, staat vast uit de betekenis van horen, namelijk alles wat God had gedaan, dus doorvatten, nrs. 5017, 8361; uit de betekenis van al wat God gedaan had, dus de dingen die door het Goddelijke waren gedaan; en uit de uitbeelding van Israël, die hier Mozes en het volk is, aan wie dat alles is gedaan, dus aan hen die uit het geestelijk rijk van de Heer zijn, nrs. 6426, 6637, 6862, 6868, 7035, 7062, 7198, 7201, 7215, 7223; Mozes met het volk immers beeldt dat rijk uit, Mozes als het ware het hoofd en het volk als het ware de dingen die aan het hoofd zijn onderworpen; dus beeldt Mozes eveneens de Heer uit ten aanzien van het Goddelijk Ware, want daaruit is het geestelijk rijk.

8646. Dat Jehovah Israël van Egypte had uitgeleid; dat dit betekent dat zij door de Heer van de bestokingen waren bevrijd, staat vast uit de betekenis van uitleiden, dus bevrijden; uit de uitbeelding van Israël, dus degenen die van het geestelijk rijk zijn, nr. 8645; en uit de betekenis van Egypte, dus de bestokingen door de valsheden, nr. 7278; dat Egypte de bestokingen zijn, komt omdat met de Egyptenaren en farao degenen worden aangeduid die door valsheden in het andere leven hen hebben bestookt die van de geestelijke Kerk zijn, nrs. 7097, 7107, 7110, 7126, 7142, 7220, 7228, 7317, 8148.

8647. En Jethro, de schoonvader van Mozes, nam Zippora, de echtgenote van Mozes; dat dit betekent het Goede uit het Goddelijke verbonden met het Goddelijk Ware, staat vast uit de uitbeelding van Jethro, de schoonvader van Mozes, dus het Goddelijk Goede, waaruit het goede is verbonden met het ware, hier met het Goddelijk Ware, dat door Mozes wordt uitgebeeld, nrs. 8643, 8644; uit de uitbeelding van Zippora, de echtgenote van Mozes, te weten het Goddelijk Goede; want huwelijken beelden de verbinding van het goede en het ware uit; in de hemelse Kerk beeldt de echtgenoot het goede uit en de echtgenote het ware daaruit; maar in de geestelijke Kerk beeldt de man het ware uit en de echtgenote het goede; hier de echtgenote van Mozes het goede, omdat er wordt gehandeld over het geestelijk rijk, nrs. 2517, 4510, 4823, 7022.

8648. Na de heenzendingen van haar; dat dit de scheiding tot dusver betekent ten opzichte van de staat van hen die van de geestelijke Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van heenzenden, namelijk scheiden; dat het is ten opzichte van de staat van hen die van de geestelijke Kerk zijn, komt omdat in de eerste staat van dezen het goede niet verschijnt, maar alleen het ware.

Hoe het hiermee is gesteld, kan vaststaan uit wat eerder is getoond over het tweetal staten van hen die van de geestelijke Kerk zijn, namelijk dat in de eerste staat wordt gehandeld vanuit het ware en niet vanuit het goede, maar in de tweede staat vanuit het goede.

In de eerste staat, wanneer dus vanuit het ware en niet vanuit het goede wordt gehandeld, is het goede als het ware afwezig en is zoals een weggezonden echtgenote; maar in de tweede staat, wanneer vanuit het goede wordt gehandeld, is het goede aanwezig en zoals een echtgenote verbonden met haar man; dit moet op deze wijze worden verstaan onder na de heenzenningen van haar.

Verder moet men weten, dat dit is ten opzichte van hen die van de geestelijke Kerk zijn, want het ware dat uit de Heer voortgaat, is altijd met zijn goede verbonden; maar in de eerste staat, die vóór de wederverwekking is, wordt niet het goede maar het ware opgenomen, hoewel door de hemel uit de Heer beide invloeden; in de tweede staat echter, die na de wederverwekking is, wordt het met het ware verbonden goede opgenomen.

Van datgene wat bij de mens gebeurt, wordt gezegd dat het bij de Heer geschiedt, doordat het zo verschijnt.

Zo is het eveneens gesteld met vele andere dingen, zoals bijvoorbeeld dat de Heer het boze doet, straft, in de hel werpt; dit wordt zo gezegd omdat het zo verschijnt, terwijl toch elk boze dat de mens overkomt, uit de mens zelf is.

Zodanig zijn in het Woord zeer vele dingen, die evenwel duidelijk worden voor degene die de Schriften doorvorst vanuit de aandoening van het ware en ter wille van het goede van het leven, omdat deze mens door de Heer wordt verlicht.

8649. En de twee zonen van haar; dat dit de goedheden van het ware betekent, staat vast uit de betekenis van de zonen, dus de waarheden, nrs. 489, 491, 533, 1147, 2159, 2623, 3704, 4257, hier de goedheden van het ware, omdat zij de zonen van de echtgenote worden genoemd, zoals uit de oorspronkelijke taal blijkt, eender als in het volgende, zesde vers. Vandaar worden, omdat met de echtgenote, het met het ware verbonden goede wordt aangeduid, nr. 8647, daarom met de zonen hier de goede dingen van het ware aangeduid. De goedheden van het ware zijn de waarheden die van de wil en vandaar van het leven zijn geworden en de nieuwe wil bij de mens van de geestelijke Kerk uitmaken.

8650. Van wie de naam van de ene was Gersom, omdat hij zei: Ik ben een vreemdeling geweest in een vreemd land; dat dit het hoedanige betekent van het goede van het ware van hen die buiten de Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van de naam en van de naam noemen, dus de hoedanigheid, nrs. 144, 145, 1754, 1896, 2009, 2724, 3006, 3421, 6674.

Dit hoedanige wordt beschreven met de woorden die Mozes toen zei, namelijk: Ik ben een vreemdeling geweest in een vreemd land.

Dat met die woorden het goede van het ware wordt aangeduid van hen die buiten de Kerk zijn, komt omdat met de vreemdeling degenen worden aangeduid die buiten de Kerk waren geboren, maar toch in kerkelijke zaken werden onderricht; en met het vreemde land wordt aangeduid waar de Kerk niet is.

Dat de vreemdeling degenen zijn die buiten de Kerk zijn en in de dingen die van de Kerk zijn, werden onderwezen, zie de nrs. 1463, 4444, 7908, 8007, 8013; dat het vreemde land is waar de echte Kerk niet is, komt omdat met het land de Kerk wordt aangeduid, nrs. 662, 1067, 1262, 1733, 1850, 2117, 2118, 2928, 3355, 4447, 4535, 5577; en het vreemde is waar niet het echte is; de Kerk van de Heer is immers verspreid over de gehele aarde, dus eveneens bij de natiën, nrs. 2049, 2284, 2589-2604.

Dat ook Mozes, toen Gersom werd geboren, buiten zijn Kerk was en bij hen die in het goede van het eenvoudig ware waren, die met de Midianieten worden aangeduid, zie de nrs. 6793-6796.

8651. En de naam van de ander was Eliëzer; dat dit het hoedanige betekent van het goede van het ware van hen die binnen de Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van de naam en van de

naam noemen, dus de hoedanigheid, nr. 8650; dat het de hoedanigheid van het goede van het ware is, komt omdat met de twee zonen de goedheden van het ware worden aangeduid, nr. 8649; dat dit het hoedanige van het goede van het ware is van hen die binnen de Kerk zijn, blijkt uit de woorden die Mozes sprak over deze zoon toen hij werd geboren, namelijk: omdat de God van mijn vader tot mijn hulp is geweest en mij heeft bevrijd van farao's zwaard; en hieruit dat de hoedanigheid van het goede van het ware dat is aangeduid met de naam van de eerste zoon of van Gersom, is van hen die buiten de Kerk zijn, nr. 8650.

8652. Omdat de God van mijn vader tot mijn hulp is geweest; dat dit de barmhartigheid en de tegenwoordigheid van de Heer in de Kerk betekent, staat vast uit de betekenis van de vader, dus de Kerk ten aanzien van het goede, nr. 5581; dus de Oude Kerk, nrs. 6050, 6075, 6846; en dat de God van de vader het Goddelijke van de Oude Kerk is, dat de Heer was, nrs. 6846, 6876, 6884; en uit de betekenis van de hulp, dus de barmhartigheid, want de hulp uit Hem is van de barmhartigheid en eveneens van de tegenwoordigheid, want waar de opneming van de barmhartigheid is, daar is de tegenwoordigheid, die er voornamelijk is in de Kerk, omdat daar het Woord is en door het Woord de tegenwoordigheid van de Heer.

8653. En mij heeft bevrijd van farao's zwaard; dat dit de bevrijding betekent van het valse van hen die hebben bestookt, staat vast uit de betekenis van het zwaard, dus het strijdende ware en in de tegengestelde zin het strijdende en het verwoestende valse, nrs. 2799, 4499, 6353, 7102, 8294; en uit de uitbeelding van farao, dus degenen die door valsheden de rechtschapenen in het andere leven bestoken, nrs. 7107, 7110, 7126, 7142, 7220, 7228, 7317.

8654. En Jethro, de schoonvader van Mozes, kwam; dat dit het Goddelijk Goede betekent, staat vast uit de uitbeelding van Jethro en van Mozes, te weten het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware; en uit de betekenis van de schoonvader, nrs. 8643, 8644.

8655. En zijn zonen; dat dit de goedheden van het ware betekent, zie nr. 8649.

8656. En zijn echtgenote; dat dit het goede betekent dat verbonden is met het Goddelijk Ware, staat vast uit de uitbeelding van de echtgenote van Mozes, dus het goede uit het Goddelijke verbonden met het Goddelijk Ware, nr. 8647.

8657. Tot Mozes tot de woestijn; dat dit de verbinding betekent in de staat vóór de wederverwekking, wanneer er verzoeken zijn, staat vast uit de betekenis van tot Mozes komen, dus de verbinding, namelijk van het Goddelijk Goede, dat door Jethro wordt uitgebeeld, met het Goddelijk Ware, dat door Mozes wordt uitgebeeld; en uit de betekenis van de woestijn, dus de staat van het ondergaan van verzoeken, nrs. 6828, 8098, dus de staat vóór de wederverwekking; dat het een tweetal staten is die degenen ingaan die worden wederverwekt en de geestelijke Kerk worden en dat zij, wanneer zij in de eerste staat zijn, verzoeken ondergaan, zie nr. 8643; de eerdere staat wordt beschreven met de staat van de zonen Israëls in de woestijn en de latere staat met de staat van hen in het land Kanaän onder Jozua.

8658. Waar hij zich gelegd had aan de berg Gods; dat dit betekent dicht bij het goede van het ware, staat vast uit de betekenis van zich legeren, dus de ordening van het ware en het goede, die van de Kerk bij de mens zijn, nrs. 8103, 8130, 8131, 8155; en uit de betekenis van de berg Gods, namelijk het goede van de liefde, nrs. 795, 796, 2722, 4210, 6435, 8327, hier het goede van het ware, omdat er wordt gehandeld over het goede van hen die van de geestelijke Kerk zijn, die door de zonen Israëls worden uitgebeeld; het goede dat zij hebben,

is het goede van het ware; dit goede is ook het goede van de naastenliefde; daarom wordt het ook de berg Gods genoemd, omdat God wordt gezegd waar gehandeld wordt over het ware en Jehovah waar gehandeld wordt over het goede, nrs. 2586, 2769, 2807, 2822, 3921, 4295, 4402, 7268, 7873.

Hieruit blijkt dat met hij had zich gelegerd aan de berg Gods, de ordening wordt aangeduid van het goede en het ware die van de Kerk zijn, dicht bij het goede van het ware.

Wat hieronder wordt verstaan, moet in het kort worden gezegd; wanneer de mens in de eerdere staat is, namelijk wanneer hij vanuit het ware handelt en nog niet vanuit het goede, dat wil zeggen, wanneer hij vanuit het geloof handelt en nog niet vanuit de naastenliefde, is hij in de staat van het ondergaan van verzoeken; hierdoor wordt hij gaandeweg tot de andere staat gevoerd, namelijk opdat hij vanuit het goede, dat wil zeggen, vanuit de naastenliefde en de aandoening ervan zal handelen; wanneer hij dus bijna tot die staat komt, dan wordt er gezegd zich legeren aan de berg Gods, dat wil dus zeggen, aan het goede van waaruit hij daarna zal handelen.

Dit wordt gezegd omdat in wat hierna volgt, wordt gehandeld over de nieuwe schikking of ordening van de waarheden om tot die staat in te gaan, tot welke staat ook de mens van de Kerk komt nadat hij verzoeken heeft ondergaan en voordat de Goddelijke Wet aan de harten wordt ingeschreven.

In hetgeen voorafging is over verzoeken gehandeld en in het volgende wordt gehandeld over de Wet die werd afgekondigd van de berg Sinai; de berg Sinai is het goede waarin het ware is.

8659. *vers 6,7. En hij zei tot Mozes: Ik uw schoonvader Jethro, kom tot u en uw echtgenote en haar twee zonen met haar. En Mozes ging uit, zijn schoonvader tegemoet en hij boog zich neer en kuste hem; en zij vroegen, de man zijn genoot, naar de vrede; en zij kwamen in de tent.*

En hij zei tot Mozes, betekent de invloeiing en daaruit de doorvatting; ik, uw schoonvader Jethro, kom tot u en uw echtgenote en haar twee zonen met haar, betekent de Goddelijke goedheden in de orde; en Mozes ging uit, zijn schoonvader tegemoet, betekent de toevoeging van het Goddelijk Ware aan het Goddelijk Goede; en hij boog zich neer, betekent het inbrengen; en kuste hem, betekent de verbinding; en zij vroegen, de man zijn genoot, naar de vrede, betekent de wederzijdse Goddelijk hemelse staat; en zij kwamen in de tent, betekent het heilige van het één-zijn.

8660. En hij zei tot Mozes; dat dit de invloeiing en daaruit de doorvatting betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer het door het Goddelijk Goede tot het Goddelijk Ware plaatsvindt ten aanzien van de ordening van de waarheden, dus het invloeiën; en omdat dit het invloeiën is, is het ook doorvatten, want de doorvatting is vanuit de invloeiing; dat zeggen ten opzichte van de handelende persoon de invloeiing is en ten opzichte van de opnemende de opneming, zie nr. 5743.

8661. Ik, uw schoonvader Jethro, kom tot u en uw echtgenote en haar twee zonen met haar; dat dit de Goddelijke goedheden in de orde betekent, staat vast uit de uitbeelding van Jethro, de schoonvader van Mozes, te weten het Goddelijk Goede, nrs. 8643, 8644; uit de uitbeelding van Zippora, de echtgenote van Mozes, te weten het goede daaruit verbonden met het Goddelijk Ware, nr. 8647; en uit de uitbeelding van haar zonen, dus de goedheden van het ware, nrs. 8649-8651; dus zijn het de goedheden in de orde.

De goede dingen in de orde zijn de innerlijke en de uiterlijke goedheden in opeenvolgende orde volgens de graden, waarover de nrs. 3691, 4154, 5114-5146, 8603.

8662. En Mozes ging uit, zijn schoonvader tegemoet; dat dit de toevoeging van het Goddelijk Ware aan het Goddelijk Goede betekent, staat vast uit de betekenis van uitgaan tegemoet, dus het aanplooiën; dat uitgaan tegemoet het toevoegen of aanplooiën is, komt omdat direct daarop volgt dat hij hem kuste, waarmee de verbinding wordt aangeduid en de toevoeging gaat de verbinding vooraf; uit de uitbeelding van Mozes, te weten het Goddelijk Ware, nr. 8644; en uit de uitbeelding van Jethro, die de schoonvader is, namelijk het Goddelijk Goede, nrs. 8643, 8644.

8663. En hij boog zich neer; dat dit de inbrenging betekent, staat vast uit de betekenis van zich neerbuigen, dus de vernedering en de onderwerping, nrs. 2153, 5682, 7068, hier echter de inbrenging, omdat daarvan wordt gesproken met betrekking tot het Goddelijk Ware ten opzichte van het Goddelijk Goede.

8664. En kuste hem; dat dit de verbinding betekent, staat vast uit de betekenis van kussen, namelijk de verbinding uit aandoening, nrs. 3573, 3574, 4215, 4353, 5929, 6260.

8665. En zij vroegen, de man zijn genoot, naar de vrede; dat dit de wederzijdse Goddelijk hemelse staat betekent, staat vast uit de betekenis van naar de vrede vragen, namelijk de vergezelschapping ten aanzien van de Goddelijk hemelse staat, waarover hierna; en uit de betekenis van de man tot de genoot, dus wederzijds.

Dat vragen naar de vrede de vergezelschapping is ten aanzien van de Goddelijk hemelse staat, komt omdat in de innerlijke zin vragen naar de vrede, is vragen ten aanzien van het leven, het welvaren ervan en het gelukzalige; maar vragen naar de vrede in de hoogste zin, waar gehandeld wordt over het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware, de vergezelschapping ten aanzien van de Goddelijk hemelse staat; de vrede immers betekent in de hoogste zin de Heer en vandaar de staat van de binnenste hemel, waar degenen zijn die in de liefde tot de Heer en vandaar in de onschuld zijn; die zijn ook meer dan de overigen in de vrede, omdat zij in de Heer zijn; de staat van hen wordt Goddelijk hemels genoemd; vandaar komt het, dat onder de vrede hier die staat wordt verstaan.

Wat vrede in de hoogste zin en in de innerlijke zin is, zie de nrs. 3780, 4681, 5662, 8455.

8666. En zij kwamen in de tent; dat dit het heilige van het één-zijn betekent, staat vast uit de betekenis van de tent, namelijk het heilige van de liefde, nrs. 414, 1102, 2145, 2152, 4128, dus het heilige van het één-zijn, omdat de liefde het één-zijn is; vandaar is in de tent komen, vanuit de heilige liefde verenigd worden.

In dit vers wordt gehandeld over het één-zijn van het Goddelijk Goede met het Goddelijk Ware; en omdat elk één-zijn eerst plaatsvindt door de invloeiing van de een in de ander en de doorvatting daaruit, daarop door het aanplooiën en verder door het inbrengen en daarna door de verbinding, wordt daarom eerst de invloeiing beschreven en de doorvatting daaruit, nr. 8660, daarna de aanplooiing, nr. 8662, vervolgens de inbrenging, nr. 8663; daarna de verbinding, nr. 8664; en tenslotte het één-zijn door de liefde.

8667. vers 8-11. *En Mozes vertelde zijn schoonvader alles wat Jehovah aan farao en aan de Egyptenaren had gedaan ter wille van Israël; al de moeite die zij op de weg hadden ondervonden en Jehovah hen verlost had. En Jethro verheugde zich over al het goede dat Jehovah Israël had gedaan, Die hen had verlost uit de hand van de Egyptenaren. En Jethro zei: Gezegend zij Jehovah, Die ulieden heeft verlost uit de hand van de Egyptenaren en uit farao's hand, Die Zijn volk heeft verlost van onder de hand van de Egyptenaren. Nu weet ik*

dat Jehovah groot is boven alle goden, omdat het deswege is dat zij zich verhovaardigd hebben over hen.

En Mozes vertelde zijn schoonvader alles wat Jehovah aan farao en aan de Egyptenaren had gedaan, betekent de doorvatting toen uit het Goddelijk Ware ten aanzien van de macht van het Goddelijk Menselijke van de Heer tegen hen die in valsheden waren en bestookten; ter wille van Israël, betekent voor hen die van de geestelijke Kerk zijn; al de moeite die zij op de weg hadden ondervonden, betekent de arbeid in de verzoeken; en Jehovah hen verlost had, betekent de bevrijding ten gevolge van de Goddelijke hulp van de Heer; en Jethro verheugde zich over al het goede dat Jehovah Israël had gedaan, betekent de staat van het Goddelijk Goede wanneer alle dingen gelukken; Die hen had verlost uit de hand van de Egyptenaren, betekent vanwege de bevrijding van de hoon van de bestokers; en Jethro zei: Gezegend zij Jehovah, betekent het Goddelijk Goede; Die ulieden heeft verlost uit de hand van de Egyptenaren en uit farao's hand, betekent de bevrijding van de hoon of het beschimpen van de bestokers; Die Zijn volk heeft verlost van onder de hand van de Egyptenaren, betekent de barmhartigheid jegens hen die in het goede van het ware en in het ware van het goede zijn; nu weet ik dat Jehovah groot is boven alle goden, betekent de Heer, dat er geen God is behalve Hij; omdat het daarom is dat zij zich verhovaardigd hebben over hen, betekent vanwege het streven om te heersen over hen die van de Kerk zijn.

8668. En Mozes vertelde zijn schoonvader alles wat Jehovah aan farao en aan de Egyptenaren had gedaan; dat dit betekent de doorvatting toen, uit het Goddelijk Ware ten aanzien van de macht van het Goddelijk Menselijke van de Heer tegen hen die in valsheden waren en bestookten, staat vast uit de betekenis van Mozes vertelde, te weten de doorvatting uit het Goddelijk Ware; dat vertellen doorvatten is, zie nr. 3209 en dat Mozes het Goddelijk Ware is, nrs. 6752, 6771, 7010, 7014, 7382; uit de uitbeelding van de schoonvader van Mozes, namelijk het Goddelijk Goede waaruit het goede is verbonden met het Goddelijk Ware; nrs. 8643. 8644; uit de betekenis van alles wat Jehovah had gedaan, dus hetgeen aan de zonen Israëls was gedaan in Egypte en daarna in de woestijn; en omdat dit in de innerlijke zin de gebeurtenissen behelzen die hadden plaatsgevonden bij hen die van de geestelijke Kerk van de Heer waren en in de lagere aarde waren vastgehouden totdat de Heer het Menselijke in Zich had verheerlijkt, wordt daarom met die woorden de doorvatting ten aanzien van de macht van het Goddelijk Menselijke van de Heer aangeduid.

Dat zij die van de geestelijke Kerk van de Heer waren, in de lagere aarde waren vastgehouden en ten gevolge van de macht van het Goddelijk Menselijke van de Heer werden gezaligd, zie de nrs. 6854, 7035, 7091, 7828, 8018, 8054, 8099, 8321; en uit de uitbeelding van farao en van de Egyptenaren, dus degenen die in valsheden waren en bestookten, nrs. 7097, 7107, 7110, 7126, 7142, 7220, 7228, 7317.

8669. Ter wille van Israël; dat dit betekent voor hen die van de geestelijke Kerk zijn, staat vast uit de uitbeelding van Israël, dus degenen die van de geestelijke Kerk zijn, nrs. 6426, 6637, 6862, 6868, 7035, 7062, 7198, 7201, 7215, 7223.

8670. Al de moeite die zij op de weg hadden ondervonden; dat dit de arbeid in de verzoeken betekent, staat vast uit de betekenis van de moeite, dus de arbeid; dat de moeite de arbeid is, komt omdat daarvan wordt gesproken met betrekking tot de verzoeken; daarin is immers voor degenen die worden verzocht arbeid tegen de valsheden en de boosheden en eveneens voor de engelen is er arbeid met hen, opdat zij in het geloof worden gehouden en zo in de macht om te overwinnen; en uit de betekenis van, die zij op de weg

hadden ondervonden, dus ten aanzien van de verzoeken, namelijk de arbeid, want op de weg is in de woestijn, waar zij verzoeken ondergingen, waarover eerder.

8671. En Jehovah hen verlost had; dat dit de bevrijding betekent door de Goddelijke hulp van de Heer, staat vast uit de betekenis van verlossen, dus bevrijden; dat Jehovah de Heer is in het Woord, zie de nrs. 1343, 1736, 1815, 2447, 2921, 3035, 5041, 5663, 6280, 6303, 6905.

8672. En Jethro verheugde zich over al het goede dat Jehovah Israël had gedaan; dat dit de staat van het Goddelijk Goede betekent wanneer alle dingen slagen, staat vast uit de betekenis van Jethro, namelijk het Goddelijk Goede, nr. 8643; uit de betekenis van verheugde zich over al het goede, wanneer daarvan wordt gesproken met betrekking tot het Goddelijk Goede, dat door Jethro wordt uitgebeeld, dus de staat van dat Goede; want de staat van het Goddelijke, wanneer het Goede geschonken wordt aan de hemel en de engelen en verder aan de Kerk en de mens daar, wordt in het Woord met vreugde uitgedrukt; maar de hoedanigheid van die vreugde is onbegrijpelijk, omdat zij van het oneindige is.

Dat er ook oneindige vreugde is wegens de opneming van het goede door degenen die in de hemel en in de Kerk zijn, kan vaststaan uit de Goddelijke Liefde, die oneindig is jegens het menselijk geslacht, nr. 8644, want alle vreugde is van de liefde.

Hieruit blijkt dat met Jethro verheugde zich over al het goede dat Jehovah Israël had gedaan, de staat van het Goddelijk Goede wordt aangeduid wanneer alle dingen slagen; onder Israël immers worden degenen verstaan die van het geestelijk rijk en van de geestelijke Kerk van de Heer zijn, nr. 8669, wanneer hun alle dingen waren gelukt, want zij waren bevrijd van de bestokeningen en daarna overwonnen zij in de verzoeken, zoals eerder is beschreven.

8673. Die hen had verlost uit de hand van de Egyptenaren; dat dit betekent vanwege de bevrijding van de hoon van de bestokers, staat vast uit de betekenis van verlossen, dus bevrijden, nr. 8671; en uit de uitbeelding van de Egyptenaren, dus zij die door valsheden hebben bestookt, nr. 8668.

8674. Die Jethro zei: Gezegend zij Jehovah; dat dit betekent dat uit de Heer al het goede is, staat vast uit de betekenis van gezegend zij Jehovah, dus dat uit de Heer al het goede is, nrs. 1096, 1422, 3140; dat Jehovah de Heer is, zie nr. 8671.

Dat gezegend zij Jehovah wil zeggen dat uit de Heer al het goede is, komt omdat de zegen bij de mens al het goede van het eeuwige leven behelst, dat wil zeggen, het goede van de liefde tot de Heer en jegens de naaste, nrs. 3406, 4981; deze goedheden maken het eeuwige leven bij de mens.

8675.

8676. Die Zijn volk heeft verlost van onder de hand van de Egyptenaren; dat dit de barmhartigheid betekent jegens hen die in het goede van het ware en in het ware van het goede zijn, staat vast uit de betekenis van verlossen, dus bevrijden, nr. 8675; uit de betekenis van de Egyptenaren, dus degenen die door valsheden hebben bestookt, nr. 8668; en uit de uitbeelding van Israël, dat hier het volk van Jehovah is, dus degenen die van de geestelijke Kerk zijn, nr. 8645; dus zij die in het goede van het ware en in het ware van het goede zijn, nrs. 7957, 8234.

Dat het is uit de barmhartigheid van de Heer, komt omdat er wordt gezegd gezegend zij Jehovah, Die heeft verlost en met gezegend zij Jehovah, wordt aangeduid dat van Hem al het goede uit Zijn Goddelijke Liefde is, nr. 8674; de Goddelijke Liefde, waaruit de mens die in

een staat van ellende is, het goede toevalt, omdat hij uit zich geheel en al in het boze en in de hel is, is de barmhartigheid.

8677. Nu weet ik dat Jehovah groot is boven alle goden; dat dit de Heer betekent, dat er geen God is behalve Hij, staat vast uit wat is gezegd en getoond in de nrs. 7401, 7444, 7544, 7598, 7636, 8274.

8678. Omdat het daarom is dat zij zich verhovaardigd hebben over hen; dat dit betekent vanwege het streven en de kracht om te heersen over hen die van de Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van zich verhovaardigen, namelijk het streven en de kracht aanwenden om te heersen, waarover hierna; en uit de uitbeelding van de zonen Israëls, die degenen zijn over wie zij zich verhovaardigd hebben, dus zij die van de geestelijke Kerk zijn, nr. 8645. Dat zich verhovaardigen het streven en de kracht aanwenden om te heersen is, komt omdat in elke hovaardij of hoogmoed dat streven en vandaar de kracht is; de hovaardij immers is zichzelf boven allen liefhebben en zich boven hen stellen en alle anderen willen overheersen en zij die dit willen, verachten ook anderen bij zichzelf vergeleken en vervolgens eveneens uit haat en wraakzucht degenen die zich boven hen stellen of hen niet vereren. De zelfliefde, die de hovaardij is, is zodanig dat zij voor zoveel als haar de teugel wordt gevierd, voortsnelst door aan te groeien tot iedere graad van de gegeven mogelijkheid en tenslotte tot aan de Goddelijke zetel zelf toe, zodat zij als god willen zijn. Zodanig zijn allen die in de hel zijn; dat zij zodanig zijn, wordt bemerkt aan hun streven daaruit en eveneens aan hun verwoede haatgevoelens en afgrijselijke wraaknemingen van de een tegen de ander om de heerschappij; het is dit streven dat door de Heer wordt bedwongen en dat wordt verstaan onder *‘de kop van de slang die het zaad van de vrouw zal vertreden’*, nr. 257; dezen worden ook verstaan onder Lucifer bij Jesaja: *‘Hoe zijt gij van de hemel gevallen, Lucifer, gij zoon des dageraads; gij zijt ter aarde neergehouwen, gij zijt verzwakt onder de natiën; evenwel zei gij in uw hart: Ik zal naar de hemelen opklimmen, op de sterren Gods zal ik mijn troon verhogen en ik zal zitten op de berg der samenkomst, aan de zijden van het noorden; ik zal boven de hoogten van de wolken opklimmen, ik zal de Allerhoogste gelijk worden; doch voorwaar zijt gij tot de hel neergelaten, aan de zijden van de kuil, gij zijt voortgeworpen uit het graf, als een gruwelijke scheut, het bekleedsel der genoten, met het zwaard doorboord, die neerdalen tot de stenen van de kuil, zoals een vertreden lijk’*, (Jesaja 14:12-29).

Dat de hovaardij van het hart de zelfliefde is en het Goddelijke van zich afstoot en zich van de hemel verwijderd, kan klaarblijkend vaststaan uit de staat van de opneming van het Goddelijke en van de hemel, dus de staat van de liefde jegens de naaste en de staat van vernedering jegens God; voor zoveel als de mens zich voor de Heer kan vernederen en voor zoveel als hij de naaste lief kan hebben zoals zichzelf en zoals dat in de hemel is, boven zichzelf, neemt hij het Goddelijke op en is hij vandaar voor zoveel in de hemel.

Daaruit blijkt, in welke staat degenen zijn die zichzelf meer liefhebben dan de naaste en zich over hem verhovaardigen, dat wil zeggen, die in de zelfliefde zijn, namelijk dat zij in een staat zijn die tegengesteld is aan de hemel en aan het Goddelijke, dus in een staat waarin de helsen zijn.

Zie wat daarover is gezegd en getoond in de nrs. 2041, 2045, 2051, 2057, 2219, 2363, 2364, 2444, 3413, 3610, 4225, 4750, 4776, 4947, 5721, 6667, 7178, 7364, 7255, 7366-7377, 7488-7492, 7494, 7643, 7819, 8318, 8487.

8679. vers 12. *En Jethro, de schoonvader van Mozes, nam voor God brandoffer en slachtoffers; en Aharon kwam en alle ouderen van Israël om brood te eten met de schoonvader van Mozes vóór God.*

En Jethro, de schoonvader van Mozes, nam voor God brandoffer en slachtoffers, betekent de eredienst uit het goede van de liefde en uit de waarheden van het geloof; en Aharon kwam en alle ouderen van Israël, betekent het eerste en voornaamste wat van de Kerk is; om brood te eten met de schoonvader van Mozes vóór God, betekent de toe-eigening ervan uit het Goddelijk Goede.

8680. En Jethro, de schoonvader van Mozes, nam voor God brandoffer en slachtoffers; dat dit de eredienst betekent van het brandoffer en de slachtoffers, namelijk dat die uitbeeldend waren voor hemelse en geestelijke zaken, die van de innerlijke eredienst zijn: de uitbeelding van de brandoffers was ten aanzien van de hemelse dingen, dat wil zeggen, voor het goede van de liefde en de slachtoffers waren uitbeeldend voor de geestelijke dingen, dat wil zeggen, voor het ware van het geloof, nrs. 922, 923, 1823, 2180, 2805, 2807, 2830, 3519, 6905; dat de brandoffers uitbeeldingen waren die van het goede van de liefde waren en de slachtoffers ten aanzien de waarheden van het geloof, staat vast uit de inzetting ervan, namelijk dat de brandoffers volledig werden verteerd, zowel het vlees als het bloed, maar van de slachtoffers werd het vlees gegeten, zoals kan vaststaan bij (Leviticus hoofdstuk 1-5, Numeri 28:1) en bij Deuteronomium: *‘Opdat gij uw brandoffers, het vlees en het bloed, maakt op het altaar van Jehovah, uw God; en het bloed van de slachtoffers zal uitgegoten worden op het altaar van Jehovah, uw God en het vlees zult gij eten’*, (Deuteronomium 12:27).

Dat die twee zaken werden uitgebeeld door brandoffers en slachtoffers, was omdat brandoffers en slachtoffers de gehele eredienst van God in het algemeen uitbeeldden, nrs. 923, 6905; en de eredienst van God in het algemeen wordt gegrondvest op de liefde en het geloof, want zonder deze is er geen eredienst, maar slechts een ritueel, zodanig als die van de uiterlijke mens is zonder de innerlijke, dus zonder leven.

8681. En Aharon kwam en alle ouderen van Israël; dat dit de eerste dingen betekent van de Kerk, staat vast uit de uitbeelding van Aharon, te weten het ware van de leer, nrs. 6998, 7009, 7089, 7382; en uit de uitbeelding van de ouderen van Israël, dus de voornaamste waarheden van de Kerk, die samenstemmen met het goede, nrs. 6524, 8578, 8585; met Israël immers wordt de Kerk aangeduid, nr. 8645.

8682. Om brood te eten met de schoonvader van Mozes vóór God; dat dit betekent de toe-eigening ervan uit het Goddelijk Goede, staat vast uit de betekenis van eten, dus toe-eigenen, nrs. 3168, 3513, 3596, 3832, 4745; en uit de betekenis van het brood, dus het goede van de liefde, nrs. 2165, 2177, 3464, 3735, 4211, 4217, 4735, 5915; dat het is uit het Goddelijk Goede, wordt daarmee aangeduid dat zij het brood aten vóór God.

Onder het brood wordt hier elke spijs verstaan die zij toen aten, vooral het vlees van de slachtoffers; want wanneer zij slachtofferden, werd het vlees ervan naast het altaar gegeten; dat met brood elke eredienst in het algemeen wordt aangeduid, zie nr. 2165.

De oorzaak dat het vlees van de slachtoffers werd gegeten, was dat de toe-eigening van het hemels goede zou worden uitgebeeld en eveneens de vergezelschapping door de liefde, want het vlees van het slachtoffer dat zij toen aten, betekende het goede van de liefde, waardoor dit voor hen een heilig gastmaal was.

Dat het vlees ook het goede van de liefde is, zie nr. 7850.

Hieruit kan vaststaan wat er werd verstaan door de Heer toen Hij zei dat zij Zijn vlees zouden eten, (Johannes 6:53-56) en verder dat, toen Hij het Heilig Avondmaal instelde, het brood Zijn Lichaam was, (Mattheüs 26:26).

Wat daaronder werd verstaan kan nooit iemand weten, tenzij hij weet dat er een innerlijke zin is en dat in die zin hemelse en geestelijke dingen worden verstaan in plaats van natuurlijke

zaken en dat de natuurlijke dingen daarmee overeenstemmen en volgens de overeenstemmingen aanduiden.

Anders zou het nooit iemand bekend kunnen zijn, waarom het Heilig Avondmaal is ingesteld en wat voor heiligs er is in het brood en waarom het brood het lichaam is en wat het vlees is; en nog talloze andere dingen.

8683. vers 13-16. *En het gebeurde dan de volgende dag en Mozes zat om het volk te richten en het volk stond bij Mozes, van de morgen tot aan de avond. En de schoonvader van Mozes zag alles wat hij het volk deed en hij zei: Wat is dit woord dat gij het volk doet; waarom zit gij alleen en is al het volk staande bij u van de morgen tot aan de avond. En Mozes zei tot zijn schoonvader: Omdat het volk tot mij komt om God te vragen. Wanneer zij een woord hebben, komt het tot mij en ik richt tussen de man en tussen zijn genoot en ik maak bekend de gerichten van God en Zijn wetten.*

En het gebeurde dan de volgende dag, betekent het eeuwige; en Mozes zat om het volk te richten, betekent de schikking van het Goddelijk Ware bij hen die van de geestelijke Kerk zijn in de staat voordat zij vanuit het goede handelen; en het volk stond bij Mozes, betekent de gehoorzaamheid toen uit het Goddelijk Ware; van de morgen tot aan de avond, betekent in elke staat toen, zowel innerlijk als uiterlijk; en de schoonvader van Mozes zag alles wat hij het volk deed, betekent de alwetendheid van het Goddelijk Goede; en hij zei: Waarom zit gij alleen, betekent dat het was zonder de invloed van het ware uit het goede ergens anders vandaan; en is al het volk staande bij u van de morgen tot de avond, betekent dat daaruit toen het al van de wil was voor hen die van de geestelijke Kerk waren, in elke staat; en Mozes zei tot zijn schoonvader, betekent het wederkerige dat in het antwoord is; omdat het volk tot mij komt om God te vragen, betekent dat zij niet ergens anders vandaan willen en handelen, dan uit dat wat het Woord zo heeft gezegd; wanneer zij een woord hebben, betekent in al wat zich voordoet; komt het tot mij en ik richt tussen de man en tussen de genoot, betekent dat zij dan uit het onthulde Ware worden geschikt; en ik maak bekend de gerichten van God en Zijn wetten, betekent dat zij daaruit worden onderwezen wat het ware en het goede is.

8684. En het gebeurde dan de volgende dag, dat dit het eeuwige betekent, staat vast uit de betekenis van morgen of van de andere morgen, dus het eeuwige, nr. 3998.

8685. En Mozes zat om het volk te richten; dat dit de schikking van het Goddelijk Ware betekent bij hen die van de geestelijke Kerk zijn in de staat voordat zij vanuit het goede handelen, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het rechtstreeks uit de Heer voortgaande Goddelijk Ware, nrs. 7010, 7382; uit de betekenis van richten, dus schikken; dat richten hier schikken betekent, komt omdat het Goddelijk Ware niemand richt, maar invloeit en schikt opdat het opgenomen zal worden; uit de opneming vindt daarop het gericht plaats volgens de wetten van de orde; dit wordt verstaan onder het oordeel van de Heer, (Mattheüs 25:31; Johannes 5:22,26,27,30; 9:39); dat dit wordt verstaan, staat vast uit de woorden van de Heer waar Hij zegt 'dat Hij niemand oordeelt', (Johannes 3:17-21; 8:15; 12:47,48); uit de uitbeelding van Israël, die hier het volk is, dus zij die van de geestelijke Kerk zijn, nr. 8645. Hieruit blijkt dat met Mozes zat om het volk te richten, de schikking wordt aangeduid van het voortgaande Goddelijke Ware dat rechtstreeks uit de Heer voortgaat bij hen die van de geestelijke Kerk zijn.

Dat dit is in de staat voordat zij vanuit het goede handelen, staat vast uit hetgeen volgt. De mens immers die wordt wederverwekt en Kerk wordt, heeft een tweetal staten: in de eerste staat handelt hij vanuit het ware en in de tweede vanuit het goede, nrs. 8516, 8539, 8643, 8648, 8658.

Zowel in de ene als in de andere staat wordt de mens door de Heer geleid, maar in de eerste staat door de rechtstreekse, directe invloeiing en in de tweede staat door zowel directe als indirecte invloeiing; over de directe en indirecte invloeiing van het goede en het ware uit de Heer, zie de nrs. 6472-6478, 6982, 6985, 6996, 7054-7058, 7270.

De rechtstreekse invloeiing wordt daarmee aangeduid dat Mozes het volk alleen richtte, maar de directe en de indirecte invloeiing daarmee, dat de vorsten van duizenden, van honderden, van vijftigen en van tien werden gekozen, die de kleine zaken zouden richten en de grote zaken aan Mozes voorleggen, waarover in het volgende.

Maar deze teksten zijn verborgenheden die vrijwel niemand kan verstaan dan alleen degene die in verlichting is uit de Heer en door de verlichting in de doorvatting ervan.

Die invloeiingen kunnen weliswaar worden beschreven en eveneens de uitwerkingen ervan, maar toch vallen zij niet op de juiste wijze in het denken, tenzij er doorvatting is uit de hemel; en de doorvatting uit de hemel is er niet dan alleen bij degenen die in de liefde van het ware vanuit het goede zijn en zelfs dan niet, tenzij zij in de liefde van het ware vanuit het echte goede zijn.

8686. En het volk stond bij Mozes; dat dit de gehoorzaamheid toen uit het Goddelijk Ware betekent, staat vast uit de betekenis van Mozes, te weten het Goddelijk Ware, zoals eerder in nr. 8685; vandaar betekent ‘bij hem staan’ het Goddelijk Ware raadplegen en daarvan een antwoord verwachten en daarnaar handelen, dat wil zeggen, gehoorzamen.

Hiermee wordt in de innerlijke zin de eerste staat beschreven waarin de mens die wordt wederverwekt, geleid wordt door het Ware uit de Heer; het Ware waardoor hij wordt geleid, is het Woord, want dit is het Goddelijk Ware.

8687. Van de morgen tot aan de avond; dat dit betekent in elke staat innerlijk en uiterlijk, staat vast uit de betekenis van de morgen en de avond, dus de geestelijke staten die op elkaar volgen zoals de staten van de tijden in de wereld, namelijk zoals de morgen, de middag, de avond en de nacht en dan opnieuw de morgen; dat deze tijden overeenstemmen met de veranderingen van de staten in het andere leven, zie de nrs. 5672, 5962, 6110, 8426.

Dat zij innerlijk en uiterlijk zijn, komt omdat in het andere leven zij innerlijk in het goede en ware zijn, wanneer zij daar in de staat van de morgen zijn, dat wil zeggen, in de staat die overeenstemt met de morgentijd, maar uiterlijk in het goede en ware, wanneer zij daar in de staat van de avond zijn, want wanneer zij in die staat zijn, dan zijn zij in het natuurlijk verkwikkelijke; maar wanneer zij in de staat van de morgen zijn, dan zijn zij in het geestelijk verkwikkelijke; nrs. 8431, 8452.

8688. En de schoonvader van Mozes zag alles wat hij het volk deed; dat dit de alwetendheid van het Goddelijk Goede betekent, staat vast uit de betekenis van zien al wat hij doet, wanneer het wordt gezegd van het Goddelijk Goede, dat door Jethro, de schoonvader van Mozes, wordt uitgebeeld, dus de alwetendheid; zien is immers in de innerlijke zin verstaan en doorvatten, nrs. 2150, 2325, 2807, 3764, 4403-4421, 5400; maar in de hoogste zin, waar over de Heer wordt gehandeld is het vooruitzien en de voorzienigheid, nrs. 2837, 2839, 3686, 3854, 3863; vandaar is zien alles wat hij doet, de alwetendheid.

8689. En hij zei: Waarom zit gij alleen; dat dit betekent dat het was zonder de invloeiing van het ware vanuit het goede ergens anders vandaan, staat vast uit de betekenis van alleen zitten, wanneer het wordt gezegd van het rechtstreeks voortgaande Goddelijk Ware uit de Heer, dat wordt uitgebeeld door Mozes, dus de invloeiing alleen uit dit Ware en niet tegelijk ergens anders vandaan.

Hoe het hiermee is gesteld, kan vaststaan uit wat eerder is nr. 8685 is gezegd.

8690. En is al het volk staande bij u van de morgen tot aan de avond; dat dit betekent dat daaruit toen alles van de wil was voor hen die van de geestelijke Kerk waren, in elke staat, staat vast uit de uitbeelding van Israël, die hier het volk is, dus zij die van de geestelijke Kerk zijn, nr. 8645; uit de betekenis van staan bij Mozes, dus de gehoorzaamheid uit het Goddelijk Ware, nr. 8686; en omdat het de gehoorzaamheid is, is het van de wil, want de gehoorzaamheid is uit de wil, maar het is de wil van het ware te doen op bevel, maar niet uit aandoening en deze wil is de gehoorzaamheid; en uit de betekenis van de morgen tot aan de avond, dus in elke staat, innerlijk en uiterlijk, nr. 8687.

Hier wordt gehandeld over de eerste staat, waarin de mens vóór de wederverwekking is en deze is dat hij het goede doet uit gehoorzaamheid en nog niet vanuit een aandoening; maar dit goede is eigenlijk het ware dat hij doet, omdat het alleen op bevel is, dus nog uit het gedwongene, maar niet vanuit het vrije; uit het vrije handelt hij wanneer hij vanuit aandoening handelt, want alles wat vloeit uit aandoening, die van de liefde is, is vrij.

Wanneer de mens in de eerdere staat is, dan vloeit de Heer in en leidt rechtsreeks binnen, maar de rechtstreekse invloeiing van de Heer komt niet tot de doorvatting, omdat deze is in het binnenste van de mens; maar de rechtstreekse en tegelijk de indirecte invloeiing van de Heer komt tot de doorvatting en geeft de aandoening, want deze is niet alleen in de binnenste dingen van de mens, maar ook in de middelste van hem en de buitenste.

Over deze staat wordt gehandeld in het volgende van dit hoofdstuk en wel in deze verzen, waar van Mozes wordt gezegd dat hij alleen richtte, zie wat daarover in nr. 8685 is gezegd.

8691. En Mozes zei tot zijn schoonvader; dat dit het wederkerige betekent dat in het antwoord is, staat vast uit de betekenis van zeggen, hier het antwoord, want Mozes antwoordt zijn schoonvader; dat dit het wederkerige is, komt omdat door Mozes het Goddelijk Ware wordt uitgebeeld, verbonden en verenigd met het Goddelijk Goede, nrs. 8664, 8666; en wanneer er verbinding en vereniging is, dan is er het wederkerige, want het goede handelt en het ware reageert; de reactie is het wederkerige dat in het antwoord is.

Zo is het eveneens gesteld in het algemeen met het goede en het ware bij de mens in wie zij verbonden zijn.

8692. Omdat het volk tot mij komt om God te vragen; dat dit betekent dat zij niet ergens anders vandaan willen en handelen dan uit datgene wat het Woord zo heeft gezegd, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, te weten het Goddelijk Ware, dus het Woord, nrs. 5922, 6723, 6752; en uit de betekenis van het komen van het volk tot hem om God te vragen, dus raadplegen wat het Goddelijke dicteert, dus wat zij zullen willen en handelen.

8693. Wanneer zij een woord hebben; dat dit betekent in alles wat zich voordoet, staat vast uit de betekenis van het woord, dus het voorval dat zich voordoet; dat het is in alles, komt omdat het volk tot hem alleen kwam en daarmee wordt aangeduid dat het Goddelijk Ware in alle zaken werd geraadpleegd.

8694. Komt het tot mij en ik richt tussen de man en tussen zijn genoot; dat dit betekent dat zij dan uit het onthulde ware worden geschikt, staat vast uit de betekenis van tot mij komen, wanneer van het Goddelijk Ware sprake is, dat door Mozes wordt uitgebeeld, dus raadplegen wat gewild en gedaan moet worden, nr. 8692; uit de betekenis van richten tussen de man en tussen de genoot, te weten de schikking tussen de waarheden; dat richten schikken is, zie nr.

8685; dat het is uit het onthulde ware, volgt daaruit, want eerder wordt gezegd dat het volk tot hem kwam om God te vragen en nu hier, dat hij hun de gerichten en de wetten van God bekend maakt.

Onder de onthulling wordt de verlichting verstaan wanneer het Woord wordt gelezen en daarna het doorvatten ervan; want degenen die in het goede zijn en het ware verlangen, worden op die wijze vanuit het Woord onderwezen; degenen echter die niet in het goede zijn, kunnen niet vanuit het Woord worden onderwezen, maar alleen bevestigd in zulke dingen als waarin zij vanaf hun kindertijd zijn onderricht, om het even of zij waar dan wel vals zijn; de oorzaak dat zij die in het goede zijn, onthulling hebben en zij die in het boze zijn geen onthulling hebben, is dat alle en de afzonderlijke dingen in het Woord in de innerlijke zin handelen over de Heer en over Zijn rijk en de engelen die bij de mens zijn, het Woord doorvatten volgens de innerlijke zin; deze wordt vergemeenschap aan de mens die in het goede is en het Woord leest en het ware verlangt uit aandoening; vandaar heeft hij verlichting en doorvatting; want bij hen die in het goede zijn en daaruit in de aandoening van het ware, is het verstandelijke van het gemoed geopend tot de hemel en hun ziel, dat wil zeggen, dat de innerlijke mens in gezelschap is met de engelen; het is anders gesteld bij degenen die niet in het goede zijn, dus niet vanuit aandoening het ware daaruit verlangen; voor hen is de hemel gesloten.

De hoedanigheid van de onthulling echter die degenen hebben die in het goede en daaruit in de aandoening van het ware zijn, kan niet worden beschreven; zij is niet klaarblijkelijk, maar zij is ook niet geheel en al verborgen; maar zij is een zekere instemming en goedkeuring uit het innerlijke dat iets waar is en een niet-goedkeuring indien het niet waar is; wanneer er een goedkeuring is, rust het gemoed en wordt verhelderd en in die staat is er de erkenning die van he geloof is.

De oorzaak dat dit zo is, is vanuit de invloeiing van de hemel van de Heer; want door de hemel uit de Heer is het Licht, dat het verstand, dus het oog van het innerlijk gezicht, omgeeft en verlicht wat dan in dit Licht verschijnt, zijn waarheden; want dat Licht zelf is het Goddelijk Ware dat uit de Heer voortgaat; dat dit het Licht in de hemel is, is meermalen getoond.

8695. En ik maak bekend de gerichten Gods en Zijn wetten; dat dit betekent dat zij daaruit worden geleerd wat het ware en wat het goede is, staat vast uit de betekenis van bekend maken, dus onderwijzen; uit de betekenis van de gerichten, dus de waarheden, nrs. 2235, 6397; en uit de betekenis van de wetten, dus de waarheden van het goede; dat de wetten de waarheden van het goede zijn, komt omdat de wet in de brede zin het gehele Woord betekent, in de minder brede zin het historische Woord, in de strikte zin het Woord dat door Mozes is geschreven en in de meest strikte zin de Tien Geboden van de Decaloog, nr. 6752; vandaar zijn, omdat het Woord het Goddelijk Ware is dat voortgaat uit het Goddelijk Goede van de Heer, de wetten de waarheden van het goede; de waarheden van het goede zijn de waarheden die vanuit het goede zijn en in zich goedheden zijn, omdat zij hun ontstaan ontleen aan het goede.

8696. vers 17-23. *En de schoonvader van Mozes zei tot hem: Niet goed is het woord dat gij doet. Al verslappende zult gij verslappen, zo gij als dit volk dat met u is, omdat het woord te zwaar voor u is; gij kunt dat niet doen, gij alleen. Hoor nu mijn stem; ik zal u raden en God zal met u zijn; wees gij voor het volk bij God en breng gij de woorden tot God. En leer gij hun de inzettingen en de wetten en maak gij hun bekend de weg waarin zij zullen gaan en het werk dat zij zullen doen. En zie gij onder het volk mannen van kloekheid, God vrezende, mannen van waarheid, hatende het gewin; en stel gij uit hen vorsten van duizenden, vorsten van honderden, vorsten van vijftigen en vorsten van tien. En zij zullen het volk te allen tijde*

richten; en het zal zijn, elk groot woord zullen zij tot brengen en elk klein woord zullen zij richten; en wentel van op u af en laten zij met u dragen. Indien gij dit woord doet en God u zal geboden hebben en gij kunt standhouden; en ook zal al dit volk op zijn plaats komen in vrede.

En de schoonvader van Mozes zei tot hem, betekent het vooruitzien; niet goed is het woord dat gij doet, betekent dat er een verandering zal plaatsvinden; al verslappende zult gij verslappen, zo gij als dit volk dat met u is, betekent zo zal het ware vergaan dat is ingezaaid; omdat het woord te zwaar voor u is, betekent dat het niet mogelijk is, omdat het niet krachtens de orde is; gij kunt dat niet doen, gij alleen, betekent zonder de invloeiing van het ware uit het Goddelijke ergens anders vandaan; hoor nu mijn stem, betekent vanwege het één-zijn de eenstemmigheid; ik zal u raden en God zal met u zijn, betekent dat het uit het Goddelijke is; wees gij voor het volk bij God, betekent het rechtstreeks uit de Heer voortgaande Ware; en breng gij de woorden tot God, betekent de bemiddeling en de tussenkomst; en leer gij hun de inzettingen en de wetten, betekent dat uit het Ware dat rechtstreeks uit de Heer is de uiterlijke en innerlijke goedheden en waarheden van de Kerk zijn; en maak gij hun de weg bekend waarin zij zullen gaan, betekent het licht van het inzicht en daaruit het leven; en het werk dat zij zullen doen, betekent het geloof met de daad; en zie gij onder al het volk, betekent de keuze van de waarheden die van dienst zijn; mannen van kloekheid, God vrezende, betekent waarmee het goede uit het Goddelijke kan worden verbonden; mannen van waarheid, hatende het gewin, betekent omdat de waarheden zuiver zijn, zonder wereldlijk doel; en stel gij hen tot vorsten van duizenden, betekent de fundamentele dingen die in de eerste graad zijn onder het ware dat rechtstreeks uit de Heer is; vorsten van honderden, betekent deze dingen in de tweede graad; vorsten van vijftigen, betekent de tussenliggende dingen; en vorsten van tien, betekent die fundamentele dingen in de derde plaats; en zij zullen het volk te allen tijde richten, betekent de schikking zo voor altijd; en het zal zijn, elk groot woord zullen zij tot u brengen, betekent dat alles is uit het Ware dat rechtstreeks uit het Goddelijke is; en elk klein woord zullen zij richten, betekent de schijn van sommige afzonderlijke en bijzondere zaken ergens anders vandaan; en wentel van op u af en laten zij met u dragen, betekent dan functies en taken voor hen; indien gij dit woord doet en God u zal geboden hebben, betekent dat het dus uit het Goddelijke is; en gij kunt standhouden, betekent zo een verblijf bij hen; en ook zal al dit volk op zijn plaats komen in vrede, betekent dat zij die van de geestelijke Kerk zijn, zo in het goede zullen zijn en vanuit het goede zullen worden geleid.

8697. En de schoonvader van Mozes zei tot hem; dat dit het vooruitzien betekent, staat vast uit de betekenis van zeggen, wanneer daarvan wordt gesproken met betrekking tot het Goddelijk Goede, dat wordt uitgebeeld door Jethro, de schoonvader van Mozes, dus het vooruitzien, zoals in de nrs. 5361, 6946.

8698. Niet goed is het woord dat gij doet; dat dit betekent dat er een verandering zal plaatsvinden, staat vast uit wat volgt.

8699. Al verslappende zult gij verslappen, zo gij als dit volk dat met u is; dat dit betekent dat zo het ware zal vergaan dat is ingezaaid, staat vast uit de betekenis van verslappen, dus langzamerhand verteerd worden, dus vergaan; dat het het ware is dat is ingezaaid, komt omdat onder Mozes het Ware uit het Goddelijke wordt verstaan en onder het volk degenen die opnemen.

Hoe het hiermee is gesteld, zal in het vervolg worden gezegd.

8700. Omdat het woord te zwaar voor u is; dat dit betekent dat het niet mogelijk is, omdat het niet krachtens de orde is, staat vast uit de betekenis van te zwaar, dus niet mogelijk; dat het woord te zwaar hier niet mogelijk is, staat vast uit wat eerder is gezegd, namelijk dat hij al verslappende zou verslappen, hij en het volk met hem, waarmee wordt aangeduid dat het ware dat is ingezaaid, zou vergaan; en eveneens uit wat volgt, namelijk ‘gij kunt dat niet doen, gij alleen’ en daarna ‘indien gij dit woord doet, kunt gij standhouden’, waaronder de onmogelijkheid wordt verstaan indien er geen verandering plaatsvindt.

Dat het niet mogelijk is omdat het niet krachtens de orde is, komt omdat in het andere leven al datgene mogelijk is wat krachtens de orde plaatsvindt; het Goddelijk Ware dat uit de Heer voortgaat, is datgene wat de orde maakt en het is de orde zelf; vandaar is alles wat volgens het Goddelijk Ware is, omdat het volgens de orde is, mogelijk en is alles wat tegen het Goddelijk Ware is, omdat het tegen de orde is, onmogelijk.

Dat dit zo is, kan uit voorbeelden duidelijker blijken: het is volgens de orde dat zij die goed hebben geleefd, worden gezaligd en zij die boos hebben geleefd worden verdoemd; vandaar is het onmogelijk dat zij die goed hebben geleefd in de hel worden gezonden en dat degenen die boos hebben geleefd tot de hemel worden verheven; bijgevolg is het onmogelijk dat zij die in de hel zijn, vanwege de zuivere barmhartigheid van de Heer daaruit weggeleid kunnen worden tot de hemel en gezaligd; het is immers de opneming van de barmhartigheid van de Heer toen men in de wereld leefde, waardoor eenieder gezaligd wordt; zij die haar dan opnemen, zijn in het andere leven in de barmhartigheid van de Heer, want dan zijn zij daar dan in het vermogen van haar op te nemen; haar aan anderen te geven en in het algemeen aan eenieder uit welbehagen als zij slechts geloof hebben en zo geloven dat zij van de zonden gereinigd zijn, is onmogelijk, omdat het tegen de orde is, dat wil zeggen, tegen het Goddelijke, dat de Orde zelf is.

Het is volgens de orde dat het geloof en de naastenliefde worden ingeplant in het vrije en niet onder dwang en dat het geloof en de naastenliefde die in het vrije zijn ingeplant blijvend zijn, maar niet die welke onder dwang zijn ingeplant; de oorzaak hiervan is deze, dat die dingen die in het vrije zijn ingeplant, in de aandoening en dus in de wil van de mens worden binnengebracht en zo toegeëigend, maar niet die welke zijn ingeplant onder dwang; als gevolg daarvan is het onmogelijk dat de mens wordt gezaligd indien het hem, omdat hij in het boze is geboren, niet is geoorloofd het boze te doen en zich van het boze te onthouden; wanneer hij van het boze vanuit zichzelf aflaat en in dat vrije komt, dan wordt de aandoening van het ware en het goede uit de Heer binnengebracht en vandaar heeft hij het vrije van de geloofswaarheden op te nemen en de dingen die van de naastenliefde zijn, want het vrije is van de aandoening.

Daaruit blijkt dat het onmogelijk is de mens tot het heil te dwingen; en dat, indien dit wel kon, alle mensen die op aarde wonen, gezaligd zouden worden.

Het is volgens de orde dat in het andere leven allen worden vergezelschapd volgens het leven dat zij zich in de wereld hebben verworven, de bozen met de bozen en de goeden met de goeden; vandaar is het niet mogelijk dat de bozen en de goeden samen zijn; ook is het niet mogelijk dat degenen die boos zijn in het goede zijn, want het goede en het boze zijn tegengesteld en het ene vernietigt het andere.

Daaruit blijkt ook dat het niet mogelijk is, dat zij die in de hel zijn, gezaligd worden; dus dat het niet kan bestaan dat de zaliging, hoe de mens ook heeft geleefd, alleen uit de barmhartigheid is.

Zij die in de hel zijn en daar worden gepijnigd, rekenen aan het Goddelijke de pijnigingen daar toe, door te zeggen dat het Goddelijke deze kan wegnemen, indien het wilde, omdat het almachtig is, maar dat het niet wil en dat het vandaar schuld heeft; maar zulke dingen wegnemen is onmogelijk, omdat het tegen de orde is; indien zij immers zouden worden

weggenomen, zouden de bozen tegen de goeden opstaan en de engelen zelf onderwerpen en de hemel vernietigen.

Maar het Goddelijke wil niet dan alleen het goede, namelijk de gelukzaligheid van de goeden en ter wille daarvan de beteugeling en tegelijk de verbetering van de onrechtschapenen.

Aangezien dit het einddoel is, dat het einddoel van de Goddelijke Liefde en van de barmhartigheid zelf is, is het niet mogelijk dat de pijnigingen worden weggenomen van hen die in de hel zijn.

Uit deze voorbeelden kan vaststaan, dat al datgene onmogelijk is wat tegen de orde is, hoezeer het ook schijnt dat het mogelijk is voor hen die de verborgenheden van de hemel niet weten.

8701. Gij kunt dat niet doen, gij alleen; dat dit betekent zonder de invloeiing van het ware uit het goede ergens anders vandaan, staat vast uit de betekenis van dat alleen doen, wanneer het wordt gezegd van het Goddelijk Ware, dat door Mozes wordt uitgebeeld, dus de invloeiing van het ware alleen daarvandaan en niet tegelijk ergens anders vandaan.

Hoe het hiermee is gesteld, kan vaststaan uit hetgeen over de rechtstreekse invloeiing van het Goddelijk Ware en over de rechtstreekse en tegelijk de indirecte invloeiing ervan, eerder in nr. 8685 is gezegd, namelijk dat de invloeiing van het Goddelijk Ware rechtstreeks is in de eerste staat van de mens, wanneer hij wordt wederverwekt, maar dat de invloeiing rechtstreeks en indirect is in de tweede staat, namelijk wanneer hij is wederverwekt.

Wanneer de invloeiing rechtstreeks is, vloeit de Heer weliswaar met het goede en ware in, maar dan wordt niet het goede maar het ware doorvat; daarom wordt de mens dan geleid door het ware en niet zozeer door het goede; maar wanneer de invloeiing tegelijk indirect is, dan wordt het goede doorvat, want de indirecte invloeiing is in het zinlijk uiterlijke van de mens; vandaar komt het dat hij dan wordt geleid door het goede van de Heer.

In het algemeen moet men weten dat de mens niet eerder is wederverwekt dan wanneer hij vanuit de aandoening van het goede handelt, want dan wil hij het goede en is het voor hem een verkwikking en een zegening dat te doen.

Wanneer hij in deze staat is, dan is zijn leven een leven van het goede en is hij in de hemel, want het universeel regerende in de hemel is het goede; het ware echter dat van het geloof is, leidt de mens tot het goede, dus tot de hemel, maar het stelt hem niet in de hemel.

Dat dit zo is, heeft als oorzaak dat in het andere leven allen worden vergezelschaft volgens het leven van de wil en niet volgens het leven van het verstand, want waar de wil is, daar is het verstand, maar niet omgekeerd; dus in de hemel en dus zo in de hel.

Zij die boos zijn, worden niet eerder in de hel gezonden dan wanneer zij in het boze van hun leven zijn, want wanneer zij daarin zijn, zijn zij ook in het valse van hun boze; eerder zijn zij die in het goede zijn, ook daar in het ware van hun goede.

Allen in het andere leven worden tot die staat gebracht opdat zij één gemoed hebben, namelijk dat zij datgene willen wat zij ook denken, maar niet dat zij willen als zij anders denken.

In de wereld is het echter anders gesteld; daar kan de mens anders denken, ja zelfs ook anders verstaan dan hij wil; de oorzaak ervan is dat hij hierdoor hervormd kan worden, namelijk het goede kan verstaan hoewel hij het boze wil en hij kan dus zo door het verstand worden geleid om het goede te willen; maar in het andere leven wordt eenieder geleid volgens zijn willen dat in de wereld is verworven.

8702. Hoor nu mijn stem; dat dit vanwege het één-zijn de eenstemmigheid betekent, staat vast uit de betekenis van de stem horen, dus de gehoorzaamheid, hier echter de eenstemmigheid, omdat het wordt gezegd door Jethro, door wie wordt uitgebeeld het Goddelijk Goede verenigd met het Goddelijk Ware, dat door Mozes wordt uitgebeeld; dat zij

verenigd zijn, zie nr. 8666; vandaar wordt hoor mijn stem, aangeduid vanwege het één-zijn de eenstemmigheid.

Men moet weten dat wanneer het goede en het ware zijn verbonden, er eenstemmigheid is, in alle en de afzonderlijke dingen, namelijk van het goede met het ware en van het ware met het goede.

De oorzaak ervan is, dat het goede is van het ware en het ware is van het goede en zo zijn die twee dus één; want wat het goede wil, dat bevestigt het ware en wat het ware als waar doorvat, dat wil het goede en het ene en het andere handelt tegelijk.

Hiermee is het eender gesteld als met de wil en het verstand; wat de wil wil en liefheeft, dat denkt en bevestigt het verstand en omgekeerd; dat die dingen eender zijn als eerdergenoemde, komt omdat het goede is van de wil en het ware is van het verstand; in zo'n staat zijn zij die door het goede van de Heer worden geleid, nr. 8701.

8703. Ik zal u raden en God zal met u zijn; dat dit betekent dat het uit het Goddelijke is, staat vast uit de betekenis van raden, wanneer dit plaatsvindt uit het Goddelijk Goede, dat door Jethro wordt uitgebeeld, dus dat wat besloten is door het Goddelijke, dus uit het Goddelijke; en uit de betekenis van God zal met u zijn, dus ook uit het Goddelijke; maar uit het Goddelijke, dat met raden wordt aangeduid, betreft het Goddelijk Goede, dat door Jethro wordt aangeduid; uit het Goddelijke echter dat met God zal met u zijn wordt aangeduid, betreft het Goddelijk Ware, dat door Mozes wordt aangeduid.

8704. Wees gij voor het volk bij God; dat dit het rechtstreeks uit de Heer voortgaande Ware betekent, staat vast uit de betekenis van voor het volk bij God zijn, wanneer het wordt gezegd van het Goddelijk Ware, dat door Mozes wordt uitgebeeld, dus het naast bij de Heer, omdat dit het rechtstreeks uit Hem voortgaande is; wat deze zaken behelzen zal blijken in wat nu volgt.

8705. En breng gij de woorden tot God; dat dit de bemiddeling en de tussenkomst betekent, staat vast uit de betekenis van de woorden tot God brengen, wanneer het van het Goddelijk Ware wordt gezegd, dus bemiddelen bij het Goddelijke Zelf en tussenkomst verlenen, want wie bemiddelt en tussenkomst verleent, brengt de zaak tot Hem, Die hulp verleent.

De bemiddeling en de tussenkomst is van het Goddelijk Ware, omdat dit het naast bij het Goddelijk Goede is, dat de Heer Zelf is.

Dat het Goddelijk Ware het naast bij het Goddelijk Goede is, dat de Heer is, komt omdat dit rechtstreeks uit Hem voortgaat.

Hoe het met de bemiddeling en met de tussenkomst van de Heer is gesteld, zal hier worden gezegd, omdat daartoe de gelegenheid wordt gegeven.

Zij die geloven dat er drie personen zijn die het Goddelijke uitmaken en tezamen één God worden genoemd, hebben vanuit de letterlijke zin van het Woord geen andere voorstelling ten aanzien van de bemiddeling en de tussenkomst dan dat de Heer zit aan de rechterkant van de Vader en met Hem spreekt zoals een mens tot een ander mens en de smekingen van de mensen tot de Vader brengt en dan verzoekt dat Hij ter wille van Hem, omdat Hij de kruisdood voor het menselijk geslacht heeft geleden, vergeeft en Zich erbarmt; een zodanige voorstelling ten aanzien van de tussenkomst en de bemiddeling heeft iedere eenvoudig gelovige vanuit de letterlijke zin van het Woord.

Maar men moet weten, dat de zin van de letter is volgens het bevattingsvermogen van de eenvoudige mensen, opdat zij in de innerlijke waarheden zelf worden binnengeleid; de eenvoudigen immers kunnen geen andere voorstelling hebben ten aanzien van het hemels koninkrijk dan zoals over een aards koninkrijk, noch een andere voorstelling ten aanzien van

de Vader dan zoals over een koning op aarde of over de Heer dan zoals over een zoon van de koning, die de erfgenaam van de koning is.

Dat de eenvoudigen een zodanige voorstelling hebben, blijkt duidelijk uit de voorstelling van de apostelen van de Heer ten aanzien van Zijn rijk; eerst immers geloofden zij, zoals de overige Joden, dat de Heer, omdat Hij de Messias was, de grootste koning op aarde zou zijn en hen zou opvoeren tot het toppunt van heerlijkheid boven alle natiën en volken in het gehele wereldrond.

Maar toen zij van de Heer Zelf hoorden dat Zijn rijk niet op aarde maar in de hemel was, konden zij ook niet anders denken dan dat Zijn rijk in de hemel geheel en al zoals een koninkrijk op aarde zou zijn; daarom verzochten ook Johannes en Jacobus dat zij zouden zitten in Zijn koninkrijk, de een aan de rechterzijde en de ander aan de linkerzijde; en de overige apostelen, die ook groot in dat koninkrijk wilden worden, waren verontwaardigd en zij twistten onder elkaar, wie van hen daar de grootste zou zijn.

En omdat zo'n voorstelling ingeworteld was en ook niet kon worden uitgeroeid, zei de Heer ook tot hen dat zij zouden zitten op twaalf tronen om te oordelen de twaalf stammen van Israëel; (Markus 10:37,41; Lukas 22:24,30; Mattheüs 19:28); zij wisten toen niet wat door de Heer werd verstaan onder de twaalf tronen, de twaalf stammen en onder het gericht.

Hieruit kan nu vaststaan hoedanig de voorstelling ten aanzien van de bemiddeling en de tussenkomst van de Heer bij de Vader is en vanwaar die is.

Maar degenen die de innerlijke dingen van het Woord weet, heeft een geheel ander begrip ten aanzien van de bemiddeling van de Heer en Zijn tussenkomst, namelijk dat Hij geen tussenkomst verleent zoals een zoon bij zijn vader-koning op aarde, maar zoals de Heer van het heelal bij Zich en zoals God uit Zich, want de Vader en Hij zijn niet twee, maar één, zoals Hijzelf leert in, (Johannes 14:8-11).

Dat Hij Middelaar en Tussenpersoon wordt genoemd, komt omdat onder de Zoon het Goddelijk Ware wordt verstaan en onder de Vader het Goddelijk Goede, nrs. 2803, 2813, 3704; en de bemiddeling vindt plaats door het Goddelijk Ware, want daardoor is er toegang tot het Goddelijk Goede.

Men kan immers niet tot het Goddelijk Goede gaan, omdat het is zoals het vuur van de zon, maar men kan wel tot het Goddelijk Ware gaan, omdat dit is zoals het licht daaruit, dat aan de mensen gezicht, dat er door het geloof is, de doorgang en de toegang geeft, nr. 8644.

Daaruit kan vaststaan wat de bemiddeling en de tussenkomst is.

Verder moet worden gezegd, waar het vandaan is dat de Heer Zelf, Die het Goddelijk Goede Zelf en de Zon Zelf van de hemel is, de Middelaar en de Tussenpersoon bij de Vader wordt genoemd.

De Heer was, toen Hij in de wereld was, voordat Hij ten volle verheerlijkt was, het Goddelijk Ware en daarom was Hij toen de Middelaar en verleende Hij tussenkomst bij de Vader, dat wil zeggen, bij het Goddelijk Goede Zelf, (Johannes 14:16,17; 17:9,15,17).

Maar nadat Hij was verheerlijkt ten aanzien van het Menselijke, wordt Hij dan Middelaar en Tussenpersoon genoemd, uit hoofde hiervan dat niemand over het Goddelijke Zelf kan denken, tenzij hij zich een idee vormt van de Goddelijke Mens; te minder kan iemand door de liefde met het Goddelijke Zelf worden verbonden, tenzij door zo'n idee; indien iemand zonder de idee van de Goddelijke Mens over het Goddelijke Zelf denkt, dan denkt hij onbepaald en een onbepaald idee is geen idee, of hij vormt zich een idee over het Goddelijke uit het zichtbare heelal zonder een einde, ofwel met een einde in het duister, welk denkbeeld zich verbindt met de idee van de vereerders van de natuur; zij valt ook in de natuur en wordt zo geen idee.

Daaruit blijkt, dat er niet enige verbinding met het Goddelijke door het geloof zou zijn, noch door de liefde.

Elke verbinding eist een object en volgens de hoedanigheid van het object vindt er verbinding plaats.

Vandaar komt het, dat de Heer ten aanzien van het Goddelijk Menselijke de Middelaar en de Tussenpersoon wordt genoemd, maar Hij bemiddelt en verleent tussenkomst bij Zichzelf. Dat het Goddelijke Zelf door geen ander idee gevat kan worden, staat vast uit de woorden van de Heer bij Johannes: *‘Niemand heeft ooit God gezien; de Eniggeboren Zoon, Die in de schoot van de Vader is, heeft Hem verklaard’*, (Johannes 1:18); en bij dezelfde: *‘Gij hebt nooit de stem van de Vader gehoord, noch Zijn gedaante gezien’*, (Johannes 5:37).

Evenwel, wat gedenkwaardig is, allen die uit zich of vanuit het vlees denken over God, denken over Hem onbepaald, dat wil zeggen, zonder enig bepaald idee; maar zij die niet uit zichzelf, noch uit het vlees, maar uit de geest denken over God, denken over Hem bepaald, dat wil zeggen, zij stellen zich de idee van het Goddelijke voor onder menselijke gedaante; zo denken de engelen in de hemel over het Goddelijke en zo dachten eveneens de wijze Ouden, aan wie ook het Goddelijke Zelf, wanneer het verscheen, zoals de Goddelijke Mens verscheen, want het Goddelijke, dat door de hemel gaat, is de Goddelijke Mens; de oorzaak hiervan is dat de hemel de Grootste Mens is, zoals aan het einde van verscheidene hoofdstukken is getoond.

Hieruit blijkt, hoedanig de zogenoemde inzichtsvolle mens in de wereld is en hoedanig de inzichtsvollen in de hemel, namelijk dat de inzichtsvollen van de wereld de idee van het menselijke van zich verwijderen; vandaar komt het, dat er tussen hun gemoed en het Goddelijke geen bemiddeling is, vanwaar bij hen donkerheid; maar de inzichtsvollen van de hemel hebben de idee van het Goddelijke in het Menselijke; zo is de Heer voor hen de bemiddeling en hebben hun gemoederen daaruit het licht.

8706. En leer gij hun de inzettingen en de wetten; dat dit betekent dat uit het Ware dat rechtstreeks uit de Heer is de uiterlijke en de innerlijke goedheden en waarheden van de Kerk zijn, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, van wie wordt gezegd dat hij zou leren, dus het rechtstreeks voortgaande Ware uit de Heer, nrs. 7010, 7382; uit de betekenis van de inzettingen, namelijk de uiterlijke goedheden en waarheden van de Kerk, nrs. 3382, 8362; en uit de betekenis van de wetten, dus de innerlijke goedheden en waarheden van de Kerk, nr. 8695.

8707. En maak gij hun bekend de weg waarin zij zullen gaan; dat dit het licht van het inzicht en daaruit het leven betekent, staat vast uit de betekenis van de weg, namelijk dat daarvan wordt gesproken met betrekking tot het verstand van het ware, nrs. 627, 2333; hier in de innerlijke graad, omdat daarvan wordt gesproken met betrekking tot het verstand dat de mens van de geestelijke Kerk heeft vanuit de directe invloeiing van het Ware door de Heer, waaruit niet de gewaarwording zelf van het ware is, maar dit is het licht dat het vermogen geeft om het Ware te verstaan.

Met dit licht is het zo gesteld als met het licht van het oog; opdat het oog de langskomende voorwerpen ziet, moet er een licht zijn waaruit een algemene verlichting is; in dit licht ziet het oog en onderscheidt het de voorwerpen en wordt aangedaan door de schoonheid en de verkwikking vanwege hun overeenkomst met de orde; eender is het gesteld met het gezicht van het innerlijk oog, dat het verstand is; opdat dit kan zien, dient er ook een licht te zijn waaruit een algemene verlichting is, waarin de voorwerpen verschijnen die van het inzicht en van de wijsheid zijn; dit licht is uit het Goddelijk Ware dat rechtstreeks uit de Heer voortgaat, nr. 8644.

De voorwerpen die in dat licht verschijnen zijn bekoorlijk en verkwikkelijk volgens de overeenkomst met het goede dat eenieder heeft; en uit de betekenis van waarin zij zullen gaan, namelijk in het licht, dus het leven daaruit; dat gaan in de innerlijke zin het leven is, zie de nrs. 3335, 4882, 5493, 8417, 8420.

8708. En het werk dat zij zullen doen; dat dit het geloof met de daad betekent, staat vast uit de betekenis van het werk dat zij zullen doen, dus de handeling, hier de handeling vanuit het licht van het inzicht, dus uit het geloof, want het geloof uit de Heer is in het licht van het inzicht, nr. 8707; voor zoveel als de mens uit de waarheden die van het geloof zijn, opneemt, treedt hij in dit licht binnen en wordt hij tot de hemel verheven; maar de opneming van de waarheden van het geloof vindt niet alleen door de erkenning plaats, maar door de met het leven verbonden erkenning, dat wil zeggen, als zij met de daad wordt erkend. Het is de opneming die wordt verstaan onder het werk dat zij zullen doen.

8709. En zie gij onder al het volk; dat dit de keuze betekent van de waarheden die van dienst zijn, staat vast uit de betekenis van zien, dus hier uitkiezen; en uit de betekenis van het volk; dat daarvan wordt gesproken met betrekking tot de waarheden, nrs. 1259, 1260, 3581, 4619; hier met betrekking tot de waarheden die van dienst zijn aan het Ware dat rechtstreeks voortgaat uit het Goddelijke, dat door Mozes wordt uitgebeeld, nr. 7010. De vorsten immers die hij zou kiezen, zouden hem van dienst zijn; dat de vorsten die van dienst zijnde waarheden zijn, zal men hierna zien.

8710. Mannen van kloekheid, God vrezende; dat dit betekent waarmee het goede uit het Goddelijke verbonden zou kunnen worden, staat vast uit de betekenis van de mannen van kloekheid, dus degenen die krachten hebben vanuit de waarheden die uit het goede zijn; met de man immers wordt het ware aangeduid, nrs. 3134, 5502 en met de kloekheid de krachten die daaruit zijn; in de oorspronkelijke taal worden ook de krachten aangeduid met hetzelfde woord als waarmee hier de kloekheid wordt aangeduid. Dat het de krachten zijn vanuit de waarheden die uit het goede zijn, komt omdat deze ook God vrezenden worden genoemd en met de God vrezenden worden degenen aangeduid die in het goede zijn uit het Goddelijke, want de vreze Gods is de eredienst uit het goede van het geloof en uit het goede van de liefde, nrs. 2826, 5459.

8711. Mannen van waarheid, hatende het gewin; dat dit betekent omdat de waarheden zuiver zijn, zonder wereldlijk doel, staat vast uit de betekenis van de mannen van waarheid, dus de zuivere waarheden; dat de mannen van waarheid de zuivere waarheden zijn, komt omdat met mannen de waarheden worden aangeduid, nrs. 3134, 5502 en met de waarheid het geloof, nr. 3121; dus met de mannen van waarheid de waarheden van het geloof, dat wil zeggen, de zuivere waarheden; en uit de betekenis van hatende het gewin, namelijk de afkeer van de overredingen vanuit het valse en het boze; met de haat immers wordt de afkeer aangeduid en met het gewin het valse en het boze, die overreden en van het ware en het goede afhouden; met het gewin in het algemeen wordt elk valse vanuit het boze aangeduid, dat het oordeel van het gemoed verdraait; omdat dit plaatsvindt bij hen die de wereld ten doel hebben, worden met degenen die het gewin haten ook zij aangeduid, die zonder wereldlijk doel zijn. Dat het gewin al het valse vanuit het boze is dat de oordelen van het gemoed verdraait en van het ware uit het goede wegtrekt, kan voor elk mens vaststaan die daarover nadenkt; in welke zin het gewin ook meermalen in het Woord wordt vermeld, zoals bij (Jesaja 33:15; 56:11; 57:17; Jeremia 6:13; 8:10; 22:17; Ezechiël 22:27; 33:31; bij David (Psalm 119:36).

8712. En stel gij hen tot vorsten van duizenden; dat dit de eerste of voornaamste dingen betekent die in de eerste graad zijn onder het Ware dat rechtstreeks uit het Goddelijke is, staat vast uit de betekenis van de vorsten, dus de eerste of fundamentele dingen, nrs. 1482, 2089, 5044, hier de waarheden vanuit het goede, omdat die vorsten onder Mozes zouden zijn, door wie het Goddelijk Ware wordt uitgebeeld, voortgaand vanuit het Goddelijk Goede, dat uit de

Heer is; en uit de betekenis van duizenden, dus die welke in de eerste graad zijn; met duizend immers worden velen aangeduid of in de abstracte zin, vele dingen en waar vele dingen zijn of degenen die over vele dingen zijn aangesteld en vandaar in een waardiger graad zijn dan zij die over weinigen zijn aangesteld, hier dus zij die in de eerste graad zijn; want zij die in een lagere graad zijn, waren de vorsten van honderden, van vijftigen en van tien; dat duizend in de innerlijke zin niet duizend is, maar velen of vele dingen, zie nr. 2575.

8713. Vorsten van honderden; dat dit de belangrijkste dingen betekent in de tweede graad, staat vast uit de betekenis van vorsten, dus de belangrijkste dingen, nr. 8712; en uit de betekenis van honderden, dus vele of vele dingen, maar in de tweede graad, omdat duizenden in de eerste graad zijn; dat honderd veel is, zie nr. 4400.

8714. Vorsten van vijftigen; dat dit de tussenliggende voornaamste dingen betekent, staat vast uit de betekenis van de vorsten, dus de belangrijkste dingen, nrs. 8712, 8713; en uit de betekenis van vijftigen, te weten de tussenliggende dingen, namelijk tussen die waarheden uit het goede die in de tweede graad zijn en die welke in de derde graad zijn, waarmee de vorsten van honderden en van tien worden aangeduid.

Dat vijftigen de tussenliggende dingen zijn, komt omdat met vijftig zowel veel als iets wordt aangeduid, iets eenders als met vijf; dat vijf veel betekent, zie nr. 5708, 5956; dat vijf iets of een weinig betekent nrs. 4638, 5291, vandaar is vijftig, omdat het tussen honderd en tien wordt genoemd, de tussenliggende dingen.

Tussenliggende dingen zijn die dingen die tot het ene deel toetreden en uit het andere voortgaan, dus tussen de dingen die in de vorige graad zijn en die welke in de latere graad zijn, ter wille van de verbinding.

8715. En vorsten van tien; dat dit de voornaamste dingen in de derde plaats betekent, staat vast uit de betekenis van de vorsten, dus de belangrijkste dingen, zoals eerder; en uit de betekenis van tien, te weten ook veel, maar in een mindere graad, omdat zij onder de honderden zijn; dat tientallen of tien ook vele dingen zijn, zie de nrs. 3107, 4638.

Dat de vorsten werden geordend over duizend, over honderd en over tien, beeldde, de getallen niet in aanmerking nemend, vele dingen uit in de eerste, tweede en de derde graad, eender als elders in het Woord, zoals waar de Heer ten aanzien van de dienstknecht zegt *‘dat hij schuldig was tien duizend talenten en dat zijn mededienstknecht hem schuldig was honderd penningen’*, (Mattheüs 18:24,28).

Eender waar Hij spreekt van een koning die met een andere koning oorlog zou gaan voeren en overlegde *‘of hij machtig zou zijn met tienduizend de ander te ontmoeten die met twintigduizend zou komen’*, (Lukas 14:31).

Evenzo bij Johannes: *‘De engel, neerdalend van de hemel, greep de draak en bond hem duizend jaren en hij wierp hem in de afgrond, opdat hij de natiën niet langer zou verleiden, totdat de duizend jaren zouden voleindigd zijn; deze is de eerste wederopwekking’*, (Openbaring 20:2,3,5,7); hier wordt met duizend niet duizend aangeduid, maar veel, zonder enig getal.

Evenzo bij Mozes: *‘Jehovah doende barmhartigheid aan duizend geslachten die Hem liefhebben’*, (Exodus 20:6; Deuteronomium 5:9,10; 7:9; Jeremia 32:18).

Bij David: *‘Het woord dat Hij geboden heeft tot in duizend geslachten’*, (Psalm 105:8).

Bij dezelfde: *‘Aan uw zijde zullen er duizend vallen en tienduizend aan uw rechter; tot u zal het niet naderen’*, (Psalm 91:7).

Bij dezelfde: *‘Gods wagens zijn tweemaal tienduizend, duizenden der vreedzamen’*, (Psalm 68:18).

Bij dezelfde: *‘Onze kudden van kleinvee duizenden en tienduizenden in onze straten’*, (Psalm 144:13).

Bij dezelfde: *‘Duizend jaren zijn in Uw ogen zoals een dag’*, (Psalm 90:4).

Eender is het gesteld met honderd en met tien; want de kleinere getallen betekenen iets eenders als de grotere, met een eender getal vermenigvuldigd, nrs. 5291, 5335, 5708, 7973. Dat honderd en tien ook veel zijn, zie de nrs. 3107, 4400, 4638.

8716. En zij zullen het volk te allen tijde richten; dat dit de schikking zo voor altijd betekent, staat vast uit de betekenis van richten, namelijk de schikking van de waarheden, nr. 8685; en uit de betekenis van te allen tijde, dus voor altijd.

8717. En het zal zijn, elk groot woord zullen zij tot u brengen; dat dit betekent dat alles is uit het Ware, rechtstreeks uit het Goddelijke, staat vast uit de uitbeelding van Mozes, namelijk het ware rechtstreeks uit het Goddelijke, nrs. 7010, 7382.; dat alles uit het Goddelijke is, wordt aangeduid met elk groot woord zullen zij tot u brengen; het verschijnt uit de letterlijke zin alsof alles tot het Goddelijk Ware zou gebracht worden, maar omdat alles uit de Heer door het uit Hem voortgaande Ware komt, want het al van het leven is uit Hem, daarom wordt in de innerlijke zin niet aangeduid tot het Goddelijke, maar uit het Goddelijke; het is hiermee gesteld als met de invloeiing, nrs. 3721, 5119, 5259, 6322; het is getoond dat die, namelijk de invloeiing, niet plaatsvindt vanuit de uiterlijke dingen tot de innerlijke, maar vanuit de innerlijke tot de uiterlijke; de oorzaak hiervan is deze, dat alle uiterlijke dingen zijn gevormd om de innerlijke van dienst te zijn, zoals de instrumentele oorzaken haar principale oorzaken en de eerstgenoemde zijn dood zonder de principale oorzaken.

Men moet weten dat in de innerlijke zin de zaken uiteengezet worden zodanig als die in zich zijn, niet zodanig als zij in de zin van de letter verschijnen; de zaak in zich is deze, dat de Heer door het uit Hem voortgaande Ware alle dingen regeert tot aan de meest afzonderlijke toe, niet zoals een koning in de wereld, maar zoals God in de hemel en het heelal; een koning in de wereld heeft alleen de universele zorg en zijn vorsten en ambtenaren de bijzondere; anders is het gesteld met God, want God ziet alle dingen en Hij kent alle dingen van het eeuwige aan en Hij voorziet in alle dingen tot in het eeuwige en houdt uit Zich alles in de orde.

Daaruit staat vast dat de Heer niet alleen de universele zorg, maar ook de bijzondere en de afzonderlijke heeft van alle dingen, anders dan een koning in de wereld.

Zijn beschikking is rechtstreeks door het Goddelijk Ware uit Hem en eveneens indirect door de hemel; maar de indirecte schikking door de hemel is eveneens zoals rechtstreeks uit Hem, want dat wat uit de hemel komt, komt door de hemel uit Hem; dat dit zo is, weten de engelen in de hemel niet alleen, maar doorvatten het ook in zich.

Dat de Goddelijke beschikking of voorzienigheid van de Heer in alle en de afzonderlijke dingen is, ja zelfs in de allerafzonderlijkste, hoezeer het ook anders voor de mens verschijnt, zie de nrs. 4329, 5122, 5904, 6058, 6481-6487, 6490, 6491.

Maar deze zaak valt bezwaarlijk in de idee van enig mens en het minst in de idee van hen die op het eigen inzicht en de eigen voorzichtigheid vertrouwen, want die kennen alle dingen die voor hen voorspoedig uitkomen, aan zichzelf toe en de overige dingen schrijven zij toe aan het lot of het toeval en weinigen aan de Goddelijke Voorzienigheid; dus kennen zij de gebeurtenissen aan dode oorzaken toe en niet aan de levende oorzaak.

Zij zeggen weliswaar wanneer gebeurtenissen een gelukkige afloop hebben, dat dit uit God is, ook dat er niets is dat niet daarvandaan is, maar weinigen geloven dit en nauwelijks iemand van harte.

Eender doen degenen die al het begunstigende stellen in wereldse en lichamelijke zaken, namelijk in eerbewijzen en rijkdommen en zij geloven dat die alleen de Goddelijke

zegeningen zijn; daarom werpen zij, wanneer zij verscheidenen van de bozen een overvloed van zulke dingen zien hebben, maar niet de goede mens, de Goddelijke Voorzienigheid in de afzonderlijke dingen uit hun hart en ontkennen haar en nemen niet in aanmerking dat de Goddelijke zegening is gelukkig zijn tot in het eeuwige en dat de Heer zulke dingen die van het ogenblik zijn, zodanig als naar verhouding de dingen in de wereld, niet anders beschouwt dan als middelen tot eeuwige dingen; daarom voorziet de Heer ook de goeden, die Zijn barmhartigheid in de tijd opnemen, van zulke zaken die bevorderlijk zijn voor de gelukzaligheid van hun eeuwige leven, in rijkdom en eerbewijzen voor hen aan wie zij niet schaden en in geen rijkdommen en eerbewijzen voor hen aan wie zij schaden; aan dezen geeft Hij niettemin in de tijd, in plaats van eerbewijzen en rijkdommen, zich met weinige dingen te verblijden en meer dan de rijken en de geëerden tevreden te zijn.

8718. Elk klein woord zullen zij richten; dat dit de schijn betekent van sommige bijzondere en afzonderlijke dingen ergens anders vandaan, staat vast uit wat eerder in nr. 8717 is ontvouwd, namelijk daarmee, dat zij elk groot woord tot Mozes zullen brengen, dit wordt aangeduid dat alle en de afzonderlijke dingen tot de meest afzonderlijke toe uit de Heer zijn; daaruit volgt ook dat eveneens het kleine woord, dat wil zeggen, de bijzondere en de afzonderlijke, ook uit Hem zijn; dat er een schijn is dat zij ergens anders vandaan zijn, zal men verderop zien.

8719. En wentel van op u af en laten zij met u dragen; dat dit betekent zo functies en ambten voor hen, staat vast uit de betekenis van afwentelen van op u, dus afleiden op anderen; en uit de betekenis van met hem dragen, dus tot steun zijn.

Dat met die woorden wordt aangeduid dat er zo functies en ambten voor hen zijn, komt omdat de Heer alle en de afzonderlijke dingen handelt, uit Zich rechtstreeks en indirect door de hemel.

Dat Hij indirect door de hemel handelt, wil niet zeggen dat Hij hun hulp nodig heeft, maar opdat de engelen daar functies en ambten hebben en daaruit het leven en volgens de ambten en de nutten gelukzaligheid; vandaar komt het dat er voor hen de schijn is, dat zij uit zich handelen, maar daarbij doorvatten zij dat het uit de Heer is; dit wordt daarmee aangeduid dat Mozes van op zich zou afwentelen en de vorsten die de kleine zaken zouden richten, met hem zouden dragen.

Dat de Heer niet alleen rechtstreeks invloeit, maar ook indirect, niet slechts in de voornaamste dingen, maar ook in de middelste en in de laatste van de orde, zie de nrs. 6982, 6985, 6996, 7004, 7007.

8720. Indien gij dit woord doet en God u zal geboden hebben; dat dit betekent dat het zo uit het Goddelijke is, staat vast uit de betekenis van indien God u zal geboden hebben dat gij dit woord doet, dus wanneer het zo door het Goddelijke is.

8721. Kunt gij standhouden; dat dit betekent zo een verblijf bij hen, staat vast uit de betekenis van kunt gij standhouden, dus een verblijf hebben bij hen die van de geestelijke Kerk zijn; dat dit wordt aangeduid, komt omdat de mens van die Kerk, indien het ware alleen rechtstreeks uit het Goddelijke zou invloeien en niet indirect door de hemel, dan alleen maar door het ware geleid zou kunnen worden en niet door het goede, zoals kan vaststaan uit wat eerder in de nrs. 8685, 8701 is getoond; en indien hij niet door het goede werd geleid, zou hij niet in de hemel kunnen zijn, dus zou de Heer geen verblijf bij hem kunnen hebben, want het verblijf van de Heer bij de mens is in het goede bij hem, echter niet in het ware, tenzij door het goede.

8722. En ook zal al dit volk op zijn plaats komen in vrede; dat dit betekent dat zij die van de geestelijke Kerk zijn, in het goede zullen zijn en zo uit het goede worden geleid, staat vast uit de betekenis van het volk, dus zij die van de geestelijke Kerk zijn, omdat onder het volk de zonen Israëls worden verstaan, door wie de geestelijke Kerk wordt uitgebeeld; uit de betekenis van tot een plaats komen, dus tot een staat waartoe zij zullen worden geleid, welke staat de staat van het goede is, want zij die van de geestelijke Kerk zijn, worden door het ware tot het goede geleid en wanneer zij tot het goede zijn geleid, dan komen zij tot hun plaats; dat de plaats de staat is, zie de nrs. 2625, 2837, 3356, 3387, 4321, 4882, 5605, 7381; en uit de betekenis van de vrede, dus het Goddelijke in het goede, want de vrede in de hoogste zin is de Heer en vandaar is dit wat van binnen het goede aandoet en is dit het zijn van de gelukzaligheid van hen die in het goede zijn; zolang als de mens in het ware is en nog niet in het goede, is hij nog in het niet-kalme, maar wanneer hij in het goede is, dan is hij in het kalme, dus in de vrede; de oorzaak hiervan is dat boze geesten het goede niet kunnen aanvallen, maar wegvlugten bij de eerste gewaarwording ervan, maar het ware kunnen zij wel aanvallen; vandaar komt het, wanneer zij in het goede zijn, in de vrede zijn.

Dit wordt daarmee aangeduid dat al het volk op zijn plaats zal komen in vrede.

Wat het is, uit de Heer door het ware en wat door het goede geleid te worden, zie de nrs. 8516, 8539, 8643, 8648, 8658, 8685, 8690, 8701.

8723. vers 24-27. En Mozes luisterde naar de stem van zijn schoonvader en hij deed alles wat hij zei. En Mozes koos mannen van kloekheid uit geheel Israël en hij maakte hen tot hoofden over het volk, vorsten van duizenden, vorsten van honderden, vorsten van vijftigen en vorsten van tien. En zij zullen het volk te allen tijde richten, het moeilijke woord zullen zij tot Mozes brengen en elk klein woord zullen zij richten. En Mozes zond zijn schoonvader heen en hij voor zich ging tot zijn land.

En Mozes luisterde naar de stem van zijn schoonvader en hij deed alles wat hij zei, betekent de uitwerking volgens de ordening van het Goddelijk Goede; en Mozes koos mannen van kloekheid uit geheel Israël, betekent de keuze van de waarheden waarmee het goede kon worden verbonden bij degenen die van de geestelijke Kerk zijn; en hij maakte hen tot hoofden over het volk, betekent de invloeiing in die waarheden; vorsten van duizenden, vorsten van honderden, vorsten van vijftigen en vorsten van tien, betekent de voornaamste waarheden die in een opeenvolgende orde ondergeordend zijn aan het rechtstreeks uit het Goddelijk voortgaande Ware; en zij zullen het volk te allen tijde richten, betekent de voortdurende afhankelijkheid daarvandaan; het moeilijke woord zullen zij tot Mozes brengen, betekent de bemiddeling en de tussenkomst; en elk klein woord zullen zij richten, betekent de schijn van sommige bijzondere en afzonderlijke dingen ergens anders vandaan; en Mozes zond zijn schoonvader heen, betekent de aangepaste staat van het Goddelijk Ware; en hij voor zich ging tot zijn land, betekent tot het Goddelijke Zelf.

8724. En Mozes luisterde naar de stem van zijn schoonvader en hij deed alles wat hij zei; dat dit de uitwerking betekent volgens de ordening van het Goddelijk Goede, staat zonder ontvouwing vast, want door Jethro, de schoonvader van Mozes, wordt het Goddelijk Goede uitgebeeld, nr. 8643 en door Mozes het Goddelijk Ware dat uit het Goddelijk Goede voortgaat, nr. 8644; het Goddelijk Ware dat uit de Heer voortgaat, doet niets uit zich, maar uit het Goddelijk Goede, dat het Goddelijke Zelf is, want het Goddelijk Goede is het 'Zijn', het Goddelijk Ware echter is het 'Bestaan' daaruit; en daarom zal het Zijn in het Bestaan zijn, opdat dit iets zal zijn en daaruit iets zal worden.

Toen de Heer in de wereld was, was Hij het Goddelijk Ware en toen was het Goddelijk Goede in Hem de Vader; maar toen Hij verheerlijkt was, was Hij het Goddelijk Goede ook ten aanzien van het Menselijke geworden; het Goddelijk Ware dat toen uit Hem voortging, wordt de Parakleet of de Geest der Waarheid genoemd.

Wie deze twee verborgenheden kent, die kan, indien hij in de verlichting is uit de Heer wanneer hij het Woord leest, in het inzicht zijn van verscheidene dingen die de Heer Zelf heeft gesproken over de Vader en over Zichzelf, en ook over de Parakleet, de Geest der Waarheid, welke zaken anders onbegrijpelijke mysteriën zouden zijn, zoals bij Johannes: *‘De Zoon kan niet wat ook uit Zichzelf doen, tenzij Hij de Vader dat ziet doen, want de dingen welke Die doet, deze doet ook de Zoon desgelijks. Gelijk als de Vader leven heeft in Zichzelf, aldus heeft Hij ook de Zoon gegeven het leven te hebben in Zichzelf’*, (Johannes 5:19,26) en verder bij dezelfde: *‘De Heilige Geest was nog niet, omdat Jezus nog niet verheerlijkt was’*, (Johannes 7:39); en elders: *‘Indien Ik niet heenga, zal de Parakleet tot u niet komen; indien Ik echter zal heengegaan zijn, zo zal Ik Hem tot u Zenden; Hij, de Geest der Waarheid, zal uit Zichzelf niet spreken, maar zo wat Hij zal gehoord hebben, zal Hij spreken. Die zal Mij verheerlijken, omdat Hij uit het Mijne zal ontvangen’*, (Johannes 16:7,13,14); en verscheidene eendere teksten elders.

8725. En Mozes koos mannen van kloekheid uit geheel Israël; dat dit de keuze betekent van de waarheden waarmee het goede kon worden verbonden bij hen die van de geestelijke Kerk zijn, staat vast uit de betekenis van de mannen van kloekheid, dus de waarheden waarmee het goede kon worden verbonden, nr. 8710; en uit de uitbeelding van Israël, te weten zij die van de geestelijke Kerk zijn, nr. 8645.

Er wordt gezegd de keuze van de waarheden waarmee het goede kan worden verbonden, omdat er waarheden bestaan waarmee het goede nog niet kan worden verbonden en waarheden waarmee het goede wel kan worden verbonden; de waarheden waarmee het wel kan, zijn bevestigde waarheden, die eveneens met andere zijn vergezelschap, ook met zulke die het verstandelijk gezicht verlustigen; zo treden die waarheden in de aandoening binnen en die maakt dat de mens die wil; wanneer dit plaatsvindt, dan verbindt zich het goede daarmee, want de waarheden willen en vandaar doen, maakt dat zij het goede zijn.

Men dient verder te weten dat het goede niet eerder met de waarheden wordt verbonden dan wanneer die waarheden zijn gezuiverd van de valsheden die vanuit het boze zijn en voordat zij een verbinding hebben met alle dingen die van het geloof zullen zijn bij hem die moet worden wederverwekt.

De engelen zien en doorvatten uit de Heer helder en duidelijk de verbinding en de zuivering van de ware dingen, hoezeer ook de mens niets dergelijks bij zich voelt of bemerkt.

8726. En hij maakte hen tot hoofden over het volk; dat dit de invloeiing in die waarheden betekent, staat vast uit de betekenis van de mannen van kloekheid, die hier degenen zijn die hij tot hoofden over het volk maakte, te weten de waarheden waarmee het goede kan worden verbonden, nr. 8725; uit de uitbeelding van Mozes, dus het Ware dat rechtstreeks uit het Goddelijke is, waarover meermalen eerder; en uit de betekenis van hen tot hoofden maken, dus invloeiën en zo geschikt maken, opdat het Ware rechtstreeks uit het Goddelijke door middel van die de mens van de Kerk kan leiden door het goede.

Hoe het hiermee is gesteld, kan vaststaan uit wat eerder uiteen is gezet, namelijk dat de mens die wordt wederverwekt eerst wordt geleid door het ware dat van het geloof is, maar dat hij, wanneer hij is wederverwekt wordt geleid door het goede dat van de naastenliefde is, nrs. 8643, 8648, 8658, 8685, 8690, 8701; en dat in de eerste staat, namelijk wanneer hij door het ware wordt geleid, de Heer invloeit door het Goddelijk Ware dat rechtstreeks uit Hem voortgaat; maar in de tweede staat, namelijk wanneer hij door het goede wordt geleid, de Heer invloeit door het Ware dat zowel rechtstreeks als indirect uit Hem voortgaat, nrs. 8685, 8701; en dat de indirecte invloeiing evenzeer uit de Heer is als de rechtstreekse invloeiing, nr. 8717.

Dit wordt in dit vers in de innerlijke zin beschreven; de indirecte invloeiing zelf van het Ware uit het Goddelijke wordt aangeduid met die woorden dat Mozes hen tot hoofden over het volk maakte.

8727. Vorsten van duizenden, vorsten van honderden, vorsten van vijftigen en vorsten van tien; dat dit de voornaamste waarheden betekent die in de opeenvolgende orde zijn ondergeordend aan het rechtstreeks uit het Goddelijk voortgaande Ware, staat vast uit wat eerder is gezegd in de nrs. 8712-8715, 8717, 8718, 8722.

8728. En zij zullen het volk te allen tijde richten; dat dit de voortdurende afhankelijkheid daarvandaan betekent, staat vast uit de betekenis van richten, dus de schikking van de waarheden, nr. 8685, hier de ondergeordende schikking, die de afhankelijkheid is, want de vorsten die het volk zullen richten, waren in de plaats van Mozes in de kleine zaken, in de innerlijke zin de waarheden in de opeenvolgende orde, van de innerlijke tot de uiterlijke, ondergeordend aan het Ware rechtstreeks uit het Goddelijke, waardoor de Heer op die wijze indirect handelt; maar in de tot personen bepaalde zin zijn het de engelen en de gezelschappen van engelen in zo'n onderordering en afhankelijkheid; door hen immers handelt de Heer indirect en regeert Hij de mensen; niettemin zijn het niet de engelen die regeren, maar is het de Heer door hen, nrs. 8718, 8719.

Wat deze zaak verder betreft, moet men weten dat ook sommige dingen uit de engelen zelf die bij de mens zijn, komen; maar al het goede en ware dat van het geloof is en van de naastenliefde, dat wil zeggen, dus van het nieuwe leven bij de mens, komen uit de Heer alleen en eveneens door de engelen uit Hem; evenzo alle schikking die aanhoudend is, tot dit nut.

Dat wat van de engelen zelf komt, is dat wat zich aan de aandoening van de mens aanpast; dit zijn op zich geen goede dingen, maar ze zijn wel van dienst om de goedheden en waarheden die uit de Heer zijn, binnen te leiden; dat te allen tijde voor altijd is, staat zonder ontvouwing vast.

8729. Het moeilijke woord zullen zij tot Mozes brengen; dat dit de bemiddeling en de tussenkomst betekent staat vast uit wat eerder in nr. 8705 is ontvouwd; hier wordt gezegd dat zij het woord tot Mozes zullen brengen, daar echter dat Mozes het tot God zal brengen, maar beide sluit hetzelfde in.

8730. En elk klein woord zullen zij richten; dit betekent de schijn van sommige bijzondere en afzonderlijke dingen ergens anders vandaan, nr. 8718, waar dezelfde woorden staan.

8731. En Mozes zond zijn schoonvader heen; dat dit de aangepaste staat van het Goddelijk Ware betekent, staat hieruit vast, dat nadat alle dingen in orde zijn gebracht, dat wil zeggen, aangepast, namelijk wanneer de indirecte waarheden zijn ondergeordend aan het Ware dat rechtstreeks uit het Goddelijke is, er het einde van die staat is; dit wordt daarmee beschreven dat Mozes zijn schoonvader heenzond, want het begin van die staat wordt daarmee beschreven dat Jethro tot Mozes kwam en zij zo werden vergezelschaft voor dat doel. Dat het niet eerder door Jehovah was bevolen dat vorsten zouden worden aangesteld, die ook het volk zouden richten, maar dat dit op aanraden en door de overreding van Jethro heeft plaatsgevonden, had als oorzaak dat deze zaak, waarover in dit hoofdstuk wordt gehandeld, ten volle in haar orde zou worden uitgebeeld; want in hetgeen voorafging is gehandeld over de vorige staat, waarin degenen die van de geestelijke Kerk zijn wanneer zij worden wederverwekt, namelijk wanneer zij van de Heer door het ware worden geleid; op deze staat volgt de andere en wel deze dat zij van de Heer door het goede worden geleid.

Het is deze omkering of verandering van de ene staat in de andere, die in dit hoofdstuk met Jethro wordt beschreven.

8732. En hij voor zich ging tot zijn land; dat dit betekent tot het Goddelijke Zelf, staat vast uit de betekenis van gaan tot zijn land, dus tot de vorige staat, dus tot het Goddelijke; bovendien wordt met het land in de innerlijke zin de Kerk aangeduid en eveneens de hemel; vandaar wordt in de hoogste zin het Goddelijke aangeduid; dat met het land in de innerlijke zin de Kerk wordt aangeduid en dus eveneens het rijk van de Heer in de hemel, zie de nrs. 566, 662, 1066, 1067, 1733, 1850, 2117, 2118, 2928, 3355, 4447, 4535, 5577, 8011.

Dat met het land in de hoogste zin het Goddelijke wordt aangeduid, komt omdat Jethro het Goddelijk Goede uitbeeldde, dus het Goddelijke Zelf; tot dit terugkeren kan in de historische zin van de letter niet anders worden uitgedrukt dan door tot zijn land gaan; want de aanduidingen in het Woord richten zich aangepast bij de uitgebeelde zaak, terwijl toch steeds de betekenis blijft die eigenlijk aan het woord toekomt; zoals de betekenis van land, dat eigenlijk de Kerk betekent; de oorzaak ervan is dat degenen die in de hemel zijn, niet over een land denken, wanneer dat in het Woord wordt gelezen, maar over de geestelijke staat van de natie die in dat land is, dus over het godsdienstige daar; en daarom hebben zij, wanneer het land wordt gelezen waar de Kerk is, dan de idee van de Kerk daar en wanneer zij de idee van de Kerk hebben, ook de idee van het rijk van de Heer, dus van de hemel en wanneer zij de idee van de hemel hebben, hebben zij die ook van het Goddelijke daar, maar wanneer de uitgebeelde zaak handelt over een verdere heilige zaak in de Kerk of in de hemel, dan kan die onder het land worden verstaan, zoals de liefde, de naastenliefde en het goede van het geloof; daaruit blijkt, dat toch de betekenis die eigenlijk aan het woord toekomt, blijft, zoals wanneer het goede wordt aangeduid, of de liefde of de naastenliefde, toch universeel de betekenis van de Kerk blijft, want die zijn de wezenlijke dingen van de Kerk en zij maken dat zij een Kerk is.

Vervolg over de geesten en de inwoners van de planeet Jupiter.

8733. Omdat de geesten van de planeet Jupiter in de Grootste Mens betrekking hebben op de verbeeldingskracht van het denken, spreken zij slechts weinig en denken zij veel; en wanneer zij spreken, is hun spraak denkend en die verschilt hierin van andere spraken, dat die niet in een volle klank uitloopt, maar als het ware in een zacht gemurmel, dat van binnen beweeglijk is; het denken zelf ontrolt zich op die wijze bij hen in de spraak; de oorzaak hiervan is dat zij van een gemoedsaard zijn, die het midden houdt tussen de geestelijke en de hemelse; de geestelijken immers spreken op een klankvolle wijze en leggen alles van hun denken in de spraak, daarom moet men hun denken, om dat te weten, uit de woorden samenvatten; maar de hemelsen spreken niet op die wijze, maar dat wat van hun wil is, rolt zich door iets van hun denken en dat wat aan een golf gelijk is, en dit beweegt de wil van de ander volgens de staat van de zaak en beroert de aandoening.

8734. De spraak van de geesten is in het algemeen gevormd uit de ideeën die van het denken zijn en die volgens de volheid en de aandoening in woorden vallen; en omdat een volledig idee zich zo vertoont en wordt vergemeenschap, kunnen geesten binnen de kortste tijd meer zaken uitzetellen dan een mens in de wereld dit binnen een uur kan; want het volle idee van

de zaak, zodanig als die in hun denken is, wordt ten volle in het denken van de ander binnengebracht.

Daaruit bleek mij wat de verbinding van de gemoederen of de geestelijke verbinding is, die de naastenliefde of de wederzijdse liefde is, namelijk dat het gemoed van de een zich vertoont in het gemoed van de ander met al het goede van zijn denken en willen jegens hem en zo de aandoening beroert; en omgekeerd, wat de geestelijke ontbinding is, die de onmin en de haat is, namelijk dat het gemoed van de een zich vertoont in het gemoed van de ander met het denken en de wil om hem te vernietigen, waarvandaan de verwerping is.

8735. Verder werd ik door geesten van de aardbol Jupiter, die uitermate lang bij mij waren, onderricht dat er op hun aarde ook zijn die zich heiligen noemen en onder bedreiging van straffen hun bedienden, waarvan zij het aantal uitbreiden, gebieden hen ‘heren’ te noemen; zij verbieden hun ook de Heer van het heelal te aanbidden en zeggen dat zij de middelaren van de Heer zijn en dat zij de smeekbeden van hun bedienden tot de Heer van het heelal zullen brengen.

De Heer van het heelal, Die onze Heer is, noemen zij niet de enige Heer, zoals de overigen, maar de Hoogste Heer, de oorzaak hiervan is dat zij zichzelf ook heren noemen.

8736. Die heiligen, die door hun bedienden als heren worden begroet, noemen de Zon het aangezicht van de Hoogste Heer en zij geloven dat daar Zijn woonplaats is en daarom aanbidden zij ook die Zon.

De overige bewoners keren zich van hen af en willen met hen geen verbinding onderhouden, zowel omdat zij de Zon aanbidden, als omdat zij zich heren noemen en door hun bedienden als goden-middelaren worden vereerd.

8737. De geesten die hen onderrichten en straffen, nrs. 7802-7812, gaan niet tot hen zoals tot de anderen op die aarde, omdat zij zich niet laten onderrichten, noch door tucht verbeterd kunnen worden; zij zijn onbuigzaam, omdat zij dit uit eigenliefde doen.

De geesten zeggen dat zij dit aan de koude leren kennen dat het dezen zijn en dat zij, wanneer zij de koude bemerken, zich van hen verwijderen.

8738. Door de geesten werd mij het hoofddekseel getoond van hen die zich heiligen noemen; het was een torenvormige hoed met een donkere kleur.

8739. In het andere leven verschijnen zulke geesten aan de rechterzijde, naar achteren op enige hoogte en daar zitten zij zoals afgoden en worden eveneens in het begin door de bedienden die bij zulke mensen waren geweest, vereerd, maar daarna wordt door hen met dezen eveneens de spot gedreven; en waarover ik mij verwonderde, daar blinken zij met het aangezicht als het ware van vuur, wat zij daaraan ontlenen dat zij hebben geloofd dat zij heiligen waren geweest en ieder een evenbeeld van de Heer, Die in de Zon is.

Maar, hoewel zij met hun aangezicht zoals vurig verschijnen, zij niettemin koud en begeren hevig om verwarmd te worden; daaruit blijkt dat het vuur waardoor zij blinken, zoals een dwaallicht is.

8740. Het schijnt deze geesten toe alsof zij, om warm te worden, hout zagen en wanneer zij dit doen, verschijnt er onder het hout iets van een mens, die zij dan tegelijk proberen te slaan; dit vindt daarom plaats, omdat zij verdienste aan zichzelf toekennen en omdat zij heiligheid aan zichzelf toekennen, rekenen zij zich ook de gerechtigheid toe; degenen die dit in de wereld doen, schijnt het in de andere wereld toe alsof zij hout zagen; zoals ook enigen van onze aarde, over wie vanuit ondervinding is gehandeld; deze ondervinding, mag ter wille van

de toelichting, hier uit nr. 4943, worden overgebracht: in de lagere aarde onder de zolen, zijn ook degenen die verdienste hebben gesteld in goede daden en werken; verscheidenen van hen schijnt het toe alsof zij hout zagen; de plaats waar zij zijn is kouder en het schijnt hun toe alsof zij zich warmte verschaffen door hun arbeid; ik heb ook met hen gesproken en het werd gegeven hun te zeggen of zij uit die plaats willen heengaan; zij zeiden dat zij het nog niet door hun arbeid hebben verdiend; maar wanneer die staat is volbracht, worden zij daar weggehaald; zij zijn ook natuurlijk, omdat het heil willen verdienen niet geestelijk is, het komt immers uit het eigene en niet uit de Heer; en bovendien verkiezen zij zichzelf boven anderen en sommigen van hen verachten de anderen.

Indien zij niet meer vreugde dan de overigen in het andere leven ontvangen, zijn zij verontwaardigd tegen de Heer; en daarom, wanneer zij hout zagen, verschijnt er iets van de Heer onder het hout, dit vanwege de verontwaardiging.

Maar omdat zij een vroom leven hebben geleid en dus hebben gehandeld vanuit onwetendheid waarin iets van onschuld was, worden daarom enige malen engelen tot hen gezonden en zij troosten hen; en bovendien verschijnt er aan hen van boven aan de linkerzijde soms als het ware een schaap, bij zien daarvan ontvangen zij troost; zie ook nr. 1110.

8741. Het vervolg over de geesten en de inwoners van de planeet Jupiter aan het einde van het volgende hoofdstuk.

Einde hoofdstuk 18

